

Higher Education Institution's Response (Distance Learning)

Date: 27/09/2021

- Higher Education Institution:
PHILIPS UNIVERSITY

- Town: **Nicosia**

- Program of study
Name (Duration, ECTS, Cycle)

In Greek:

**MSc Συμβουλευτική στον Τομέα των Εξαρτήσεων (με
εξειδίκευση: Πρόληψη ή Παρέμβαση) (18 Μήνες, 90
ECTS, Μάστερ)**

In English:

**MSc Addiction Counselling (with specialist pathway:
Prevention or Intervention) (18 months, 90 ECTS,
Master)**

- Language(s) of instruction: **Greek**
- Program's status: **New**
- Concentrations (if any):

In Greek: **Πρόληψη, Παρέμβαση**

In English: **Prevention, Intervention**

The present document has been prepared within the framework of the authority and competencies of the Cyprus Agency of Quality Assurance and Accreditation in Higher Education, according to the provisions of the “Quality Assurance and Accreditation of Higher Education and the Establishment and Operation of an Agency on Related Matters Laws of 2015 to 2019” [N. 136 (I)/2015 to N. 35(I)/2019].

A. Guidelines on content and structure of the report

- *The Higher Education Institution (HEI) based on the External Evaluation Committee's (EEC's) evaluation report (Doc.300.1.1 or 300.1.1/2 or 300.1.1/3 or 300.1.1/4) must justify whether actions have been taken in improving the quality of the program of study in each assessment area.*
- *In particular, under each assessment area, the HEI must respond on, without changing the format of the report:*
  - *the findings, strengths, areas of improvement and recommendations of the EEC*
  - *the conclusions and final remarks noted by the EEC*
- *The HEI's response must follow below the EEC's comments, which must be copied from the external evaluation report (Doc.300.1.1 or 300.1.1/2 or 300.1.1/3 or 300.1.1/4).*
- *In case of annexes, those should be attached and sent on a separate document.*

1. Study program and study program's design and development

(ESG 1.1, 1.2, 1.7, 1.8, 1.9)

Philips University appreciates and is gratified with the “**Compliant**” rating in **all** areas in this section. In addition, the University underlines the finding of the External Evaluation Committee (EEC) that “***the nature of the program is compatible with distance learning delivery and the methodology provided is appropriate for the particular program of study. The university's distance learning quality assurance is evaluated by external and voluntary accreditations, such as EFQUEL, to which the university is an active contributor***”.

As for the constructive recommendations given by the EEC, **the University has accepted, has adopted and has already implemented the recommendations of the EEC, as follows:**

EEC: “A greater focus on the continuous monitoring and quality assurance of on-site instructors involved in supervising interns would strengthen the pedagogical process of the investigated programs”.

Philips University: As the case is with all faculty members and instructors, the on-site instructors undergo annual evaluation, which includes (a) the evaluation/feedback by the students at the end of each semester, (b) an evaluation by the pertinent Dean of School based on the instructor's self-assessment report, as well periodic observations and meetings between the Program Coordinator and the on-site instructors.

Prior to each practicum/internship, the clinical tutors/supervisors undergo an intensive training by the Program Coordinator and the faculty members teaching in the program of study, which includes a detailed presentation, analysis and explanation of the ***Supervised Practicum / Internship Guide (APPENDIX I)***. In addition, the clinical tutors/supervisors participate in the University's 'Staff Development Plan', which includes financial and other support to participate in local and international conferences and seminars, to have membership in international professional associations, and offering in-house training seminars. In addition, it also has the responsibility of specialists in both KENTHEA in Cyprus and KETHEA in Greece, which are the specialist umbrella organisations that by official agreement with the University undertake the implementation and supervision of the practicum at their subsidiary entities, to continuously monitor and advice when necessary the on-site instructors and clinical staff.

The language of instruction is Greek due to the fact that this program aims to be addressed to students from Cyprus and Greece. For this reason, practical training is done only in Cyprus (via KENTHEA) and

in Greece (via KETHEA). For the time being, therefore, in case there are students from other countries, they have to do the required Practicum/Internship either in Cyprus or in Greece. In the future, if the numbers of students from other countries suggest that the Practicum is done in other country(ies) as well, similar arrangements to those with KENTHEA and KETHEA will be made and be implemented after informing so and having the approval of CyQAA.

As indicated above, the on-site instructors undergo annual evaluation, which includes (a) the evaluation/feedback by the students at the end of each semester, (b) an evaluation by the pertinent Dean of School based on the instructor's self-assessment report, as well as periodic observations and meetings between the Program Coordinator and the on-site instructors.

In addition to the above, a very important aspect of continuous monitoring and training of tutors/supervisors is the fact that the Centres where the practicum takes place undergo every two years an external evaluation and accreditation by the **Cyprus National Addictions Authority** (<https://www.naac.org.cy/el/home-en>). This external evaluation and accreditation involves both mechanisms of monitoring and training of their scientific staff, who in the case of the MSc Addictions Counselling program of study serve as tutors/supervisors.

2. Student – centred learning, teaching and assessment

(ESG 1.3)

Philips University is highly pleased with the findings of the External Evaluation Committee (EEC) that “the nature of the program is compatible with distance learning delivery and the methodology provided is appropriate for the particular program of study. **The university's distance learning quality assurance is evaluated by external and voluntary accreditations, such as EFQUEL, to which the university is an active contributor...**”. **The EEC considers the university’s distance learning model to be in line with the specific profile of full and part-time online students who have professional duties and need to learn effectively and in a timely fashion”.**

As for the constructive recommendations given by the EEC, **the University has accepted, has adopted and has already implemented the recommendations of the EEC, as follows:**

EEC: “The continuous and recurrent monitoring of pedagogical skills and teaching competence of clinical staff (i.e., during ‘practicum’) may represent a challenge due to the high number of clinical teachers/supervisors involved in some programs”.

Philips University: As the case is with all instructors at the University, the on-site instructors undergo annual evaluation, which includes (a) the evaluation/feedback by the students at the end of each semester, (b) an evaluation by the pertinent Dean of School based on the instructor’s self-assessment report, as well as periodic observations and meetings between the Program Coordinator and the on-site instructors. In addition, they participate in the University’s ‘Staff Development Plan’, which includes financial and other support to participate in local and international conferences and seminars, to have membership in international professional associations, and offering in-house training seminars. In addition, it also has the responsibility of specialists in both KENTHEA in Cyprus and KETHEA in Greece, which are the specialist umbrella organisations that by official agreement with the University undertake the implementation and supervision of the practicum at their subsidiary entities, to continuously monitor and advice when necessary the on-site instructors and clinical staff.

Philips University abides with the policy of CyQAA that “*Η πρακτική άσκηση για μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, είναι επιπλέον της φοίτησης των 90 ή των 120 ECTS και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Προγράμματος Σπουδών*”, which Philips University implements punctually and with distinction. Within this policy, CyQAA has set a number of requirements concerning practical training. Philips University has applied and has implemented all requirements set by CyQAA concerning practical training in the program of study *MSc Addiction Counselling*, which we present in **APPENDIX I: SUPERVISED PRACTICUM / INTERNSHIP GUIDE.**

Consequently, practical training (Practicum), which is organized and implemented precisely and punctually according to the specifications and requirements of the relevant policy of CyQAA, is part of the program of study, it operates and it is assessed on its one capacity, and it is required for completion of the program of study, The University and the pertinent Department make sure and provide every support to the students involved to fully participate in, complete all requirements of the practicum and acquire all learning outcomes and practical skills in order to successfully complete and pass it on a Pass/Fail basis. In the remote case that a student fails the Practicum, most likely due to absences and not full participation, the student has to repeat the entire Practicum in order to graduate and receive the respective degree.

EEC: “The continuous, long-term monitoring and quality assurance of the pedagogic training of clinical tutors/supervisors is a challenge for any university and merits the full attention”.

Philips University: Prior to each practicum/internship, the clinical tutors/supervisors undergo an intensive training by the Program Coordinator and the faculty members teaching in the program of study, which includes a detailed presentation, analysis and explanation of the **Supervised Practicum / Internship Guide**. In addition, the clinical tutors/supervisors participate in the University’s ‘Staff Development Plan’, which includes financial and other support to participate in local and international conferences and seminars, to have membership in international professional associations, and offering in-house training seminars. In addition, it also has the responsibility of specialists in both KENTHEA in Cyprus and KETHEA in Greece, which are the specialist umbrella organisations that by official agreement with the University undertake the implementation and supervision of the practicum at their subsidiary entities, to continuously monitor and advice when necessary the on-site instructors and clinical staff.

The language of instruction is Greek due to the fact that this program aims to be addressed to students from Cyprus and Greece. For this reason, practical training is done only in Cyprus (via KENTHEA) and in Greece (via KETHEA). For the time being, therefore, in case there are students from other countries, they have to do the required Practicum/Internship either in Cyprus or in Greece. In the future, if the numbers of students from other countries suggest that the Practicum is done in other country(ies) as well, similar arrangements to those with KENTHEA and KETHEA will be made and be implemented after informing so and having the approval of CyQAA.

As indicated above, the on-site instructors undergo annual evaluation, which includes (a) the evaluation/feedback by the students at the end of each semester, (b) an evaluation by the

pertinent Dean of School based on the instructor's self-assessment report, as well periodic observations and meetings between the Program Coordinator and the on-site instructors.

EEC: *“The EEC strongly recommends guaranteeing that the educational visits to centres (internships) are available to every DL student regardless of his/her geographical location and personal situation”.*

Philips University: KENTHEA in Cyprus and KETHEA in Greece, which are the specialist umbrella organisations that by official agreements with the University (**APPENDIX II: AGREEMENTS WITH KENTHEA (CYPRUS) AND KETHEA (GREECE)**) undertake the implementation and supervision of the practicum at their subsidiary entities. Following the above recommendation of the EEC, the University has expanded the cooperation and collaboration with these two organizations, so that students visit via organised educational visits the centres of these two organisations.

EEC: *“It was not clear if gamification strategies are used to increase the student levels of motivation and engagement with the e-assessment process”.*

Philips University: In response to the above recommendation of the EEC, the University has broadened and has enriched the assessment methods adapted to Distance Learning, both Formative and Summative (**APPENDIX III: WRITTEN ASSIGNMENTS - ASSESSMENT GUIDELINES; APPENDIX III: WORKING METHODOLOGY - ASSESSMENT; APPENDIX IV: ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**). Assessment is viewed as a process of gathering evidence to make decisions for a variety of purposes, including learner's attainment of educational outcomes and teachers' effectiveness. Program evaluation is a systematic method of assessment related to the desired implementation or outcome of an educational innovation or program.

Formative assessment is designed to inform students and instructors about a student's understanding of a particular topic, or about achieving particular learning outcomes of the course. In fact, they are low-stakes or no-stakes exercises during the learning process.

Summative assessments are learning transactions, such as essays, examinations, projects, etc., which evaluate the student's achievement and form part of the overall student's grading in the course.

As part of its learning and teaching strategy, Philips University aims to ensure that research within the program team actively informs teaching and curriculum development. The program responds to the key features of the University's student as producer initiative in the following ways. Discovery, Technology, Research and Evaluation, Student Voice, support for research-based teaching and learning through expert engagement with information resources.

Assessment strategy

A variety of assessment methods are used to test subject knowledge and understanding and to enable students to demonstrate that they have achieved the learning outcomes of the program. Many modules are assessed, at least in part, by examination which is driven by the professional bodies' requirements. Examinations include traditional unseen papers and pre-released problem questions. Students are also assessed by coursework which includes assignments, individual group presentations and workbooks, and the School has introduced innovative assessed moots in specific modules. Written assignments may be in the form of, for example, an essay, research exercise reflective journal or writing a review. Coursework provides students with an important opportunity to gauge how they are coping with various subject areas and levels of study before having to sit an examination. These methods of assessment allow students to show how they have acquired both legal knowledge and the ability to think critically about the subject, but also allow students to reflect on the feedback for an assessed piece of work and think of ways to improve the quality of their work before sitting an examination at the end of the academic year or attempting another piece of coursework.

The assessment regime also allows students to demonstrate the acquisition of key skills. Written assignments allow students to demonstrate their ability to select, interpret and summarise legal sources and, to reflect the University's Student as Producer ethos, they enable students to engage in the discovery mode of learning by pursuing independent research and developing their own knowledge and understanding. Both written assignments and examinations allow students to show that they have developed their literacy and proficiency in the use of technical legal language as well as having developed their ability to produce a sound argument based on coherence and logic. The development of oral skills and the ability to present a persuasive argument are assessed through presentations and mooting.

3. Teaching staff (ESG 1.5)

Click or tap here to enter text.

Philips University appreciates and is gratified with the “**Compliant**” rating in **all** areas in this section.

In addition, the University underlines the findings of the External Evaluation Committee (EEC) that *“Overall the ECC found evidence that the teaching staff were competent, knowledgeable, and with appropriate qualifications in the generic and specialist subject areas. Their commitment to their students was evident; and supported by the student representatives of the University. There was evidence that selection and recruitment of faculty followed standard approaches taken by other Institutions, and that annual performance reviews were undertaken. There was evidence of the synergy between teaching and research, and that students had access to strong role models in this area”*.

4. Student admission, progression, recognition and certification (ESG 1.4)

Click or tap here to enter text.

The University has accepted, has adopted and has already implemented the recommendations of the EEC, as follows:

EEC: *“The Admission Process in terms of International Students and their ability to ‘access’ internships has been noted under a number of areas which the ECC recommend needs further review and clarification”*.

Philips University: The language of instruction is Greek due to the fact that this program aims to be addressed to students from Cyprus and Greece. For this reason, practical training is done only in Cyprus (via KENTHEA) and in Greece (via KETHEA). For the time being, therefore, in case there are students from other countries, they have to do the required Practicum/Internship either in Cyprus or in Greece. In the future, if the numbers of students from other countries suggest that the Practicum is done in other country(ies) as well, similar arrangements to those with KENTHEA and KETHEA will be made and be implemented after informing so and having the approval of CyQAA.

EEC: *“The university’s Moodle platform provides a wide range of learning analytics tools for monitoring student progression and performance based on collecting information from the student with lower grades, poor participation or with undelivered activities. However, it was not clear the extent the instructors use this information to support their students on a daily basis”*.

Philips University: A comprehensive training seminar is offered on a yearly basis to all instructors using the DL methodology; one of the components of this seminar is updates on the usage of the Moodle platform, including support of students on a daily basis (**APPENDIX V: INSTRUCTORS TRAINING SEMINAR; APPENDIX III: WORKING METHODOLOGY - ASSESSMENT**). In addition, the Director of the Distance Learning Unit and staff of the MIS Department are available on a daily basis to advise both instructors and students on these matters.

EEC: *“There is a clear and consistent approach to the assessment process which would benefit from considering ‘other forms’ of assessment other than examination that reflect different learning styles”.*

Philips University: In response to the above recommendation of the EEC, the University has broadened and has enriched the assessment methods adapted to Distance Learning, both Formative and Summative. Assessment is viewed as a process of gathering evidence to make decisions for a variety of purposes, including learner’s attainment of educational outcomes and teachers’ effectiveness. Program evaluation is a systematic method of assessment related to the desired implementation or outcome of an educational innovation or program. Details and relevant appendices are presented above in **Section 2. Student – centred learning, teaching and assessment**.

5. Learning resources and student support (ESG 1.6)

Philips University appreciates and is gratified with the **“Compliant”** rating in **all** areas in this section.

6. Additional for doctoral programs (ALL ESG)

N/A

7. Eligibility (Joint program) (ALL ESG)

N/A

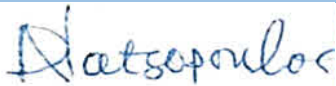

B. Conclusions and final remarks

Philips University expresses its sincere gratitude to all the members of the EEC for the evaluation and welcomes all recommendations of which aim to continuous improvement. We also truly appreciate Mrs. Emily Mouskou's role as a Coordinator of the evaluation process of the programme MSc in Addiction Counselling.

The Department of Social and Behavioural Sciences of Philips University appreciates both the positive comments and the constructive recommendations given by the External Evaluation Committee (EEC) in its Evaluation Report. It is particularly gratified by getting “**Compliant**” rating by EEC in most areas. The recommendations put forward were constructive and helpful for further development of the program of study MSc Addiction Counselling.

The University has accepted, has adopted and has already implemented the recommendations of the EEC in order to achieve “Compliant” rating in all areas.

C. Higher Education Institution academic representatives

<i>A. Name</i>	<i>Position</i>	<i>Signature</i>
Prof. Demetrios Natsopoulos	Rector	
Prof. Constantina Shiakallis	Vice-Rector	
Prof. Pavlakis Andreas	Dean	
Prof. Veresies Kyriacos	Chairperson	
Prof. Platritis Kyriacos	Program Coordinator	

Date: 27/09/2021

APPENDIX I

SUPERVISED PRACTICUM / INTERNSHIP GUIDE

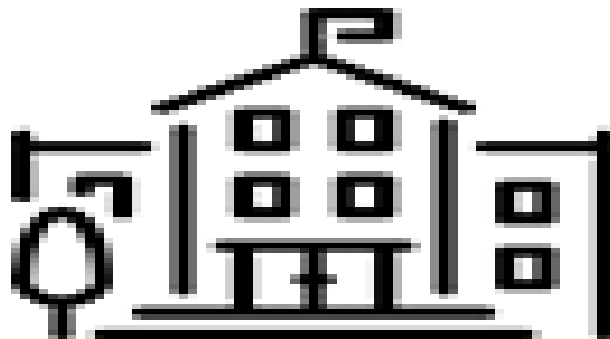
PHILIPS UNIVERSITY

SCHOOL OF EDUCATION AND SCIENCES

Department of Social and Behavioural Sciences

Master in Counselling on Addiction

SUPERVISED INTERNSHIP GUIDE

NICOSIA-CYPRUS

Our vision

Philips University's vision is to promote it as a leading University in the region, creating and offering Excellence in Teaching, Research and Services with a committed interest in students.

Our mission

Our mission is -

- education of our students, for a successful career and life achievement,
- understanding and supporting the needs and developments of our society
- the creation of knowledge and progress through research and innovation

that build our commitment to continuously improving Quality Assurance, in which Responsibility, Consistency, Transparency and Innovation are essential

The whole system operates with the established central universal values and is committed to excellence, innovation, social responsibility and a people-centred approach.

Introduction

Dealing with addictions requires a high level of responsibility and personal commitment from professionals and involves emotional involvement and long hours, which often exceed normal working hours. These conditions are alleviated to some extent by appropriate university education combined with supervised relevant practice.

It is generally believed that the creation and spread of therapeutic communities around the world owes much to the work of people who have personally experienced substance abuse and detoxification and have previously had the appropriate and suitable practice.

The adequacy of the Counsellor is one of the important elements that should characterize every professional who offers counselling services in the field of addiction to psychoactive substances and any other form of addiction.

Therefore, the relevant knowledge of how to develop, prolonged maintenance, the appearance of symptoms of this behaviour is essential and crucial in the provision of counselling services. At the same time, the knowledge

and the ability to act on the basis of the requirements of the principles of ethics and the relevant legislation are essential elements in the work of the Addiction Consultant.

In addition, Counsellors must have an in-depth understanding of counselling skills and models. Emphasis will be placed on modern methods and empirically grounded approaches.

The internship will be conducted in therapeutic institutions in Cyprus and Greece, providing the necessary experience in the application of the knowledge and skills acquired from teaching under constant supervision.

In this context, students will have the opportunity to understand in depth and in full the real conditions of practicing the profession of Counsellor in the field of prevention or rehabilitation of addictions at various levels and stages.

Clarification of Basic Terms

Internship in the field of counselling means the application under the constant supervision of an experienced instructor, with special knowledge and skills that you are expected to acquire in the context of teaching and workshops.

Simulation practice is the application of skills and knowledge in a simulation environment e.g. students use techniques with each other in order to become better acquainted and deepen their application without the risk of harming actual clients. The practice of simulation is a necessary step before the implementation of the Immediate Practice.

Instant Internship is the application in a real counselling environment of the knowledge and skills acquired through teaching and extended through Practical Simulation.

Confidentiality and integrity are the highest professional and ethical obligations that students must abide by throughout their studies. The disclosure of sensitive personal data of the clients obtained through the counselling services provided by the students' needs to be done in accordance with the applicable laws and professional ethics.

Consultant Collaboration

The Consultant cooperates with the members of the Interprofessional Group of the institution or program that you call to implement any interventions in accordance with the relevant decisions of the Interprofessional Group. The Consultant also provides support in the preparation and achievement of the objectives of the interventions

Consequently, the Advisor provides feedback to the Interprofessional Team on issues related to the group's decisions and the general course of the intervention.

General duties of a Counsellor

- Evaluation of the individual in the first phase of the program using relevant evaluation tools. The evaluation is multidimensional and concerns the biological condition of the client, his emotional and mental condition as well as the degree of functionality.
- Develop and strengthen the client's personal motivation to maintain and enhance abstinence.
- Development of cooperation with the individual, for a personal plan for dealing with an emergency and a high-risk situation.
- Motivation of the client to recognize dysfunctional behaviours and his reinforcement for the expression of emotions, the sharing of experiences and opinions as well as the strengthening of his sense of belonging among the members.
- Patient support for awareness of the positives of abstinence and the negatives of use while developing incentives for social reintegration.

Protection of Individual Rights in Institutions that provide consulting services

The treated remain human entities, despite their anti-social and largely self-destructive behaviour, which is why:

- They still have rights as people and as citizens and have the right to know clearly what the rights, privileges and responsibilities of members are as well as the philosophy and goals of the treatment program
- They have the right not to be threatened by abuse of power, by any individual or group, no matter where it comes from
- Living in an environment that provides the maximum possibilities for physical, mental, emotional and aesthetic development and which guarantees the
- safety of all
- Ensuring education and adequate supervision in a safe therapeutic environment.

PRINCIPLES OF ETHICS

Equality and justice

Counsellors accept the equal value of all people and their right to enjoy all human rights without discrimination. They accept and respect diversity, and seek to act fairly and objectively.

Respect for personality and dignity

Consultants recognize the dignity and value of clients and behave accordingly, respecting their characteristics and needs, as well as their right to privacy and confidentiality.

Respect and protection

Counsellors respect all their colleagues, regardless of relationship, professional status, hierarchy and field of work. They also recognize and respect the special characteristics of their colleagues

Right to self-determination

Consultants recognize and support in practice the right of clients to control the very course of their lives. They are involved in promoting the development of clients' personalities, strengthening their ability to decide and manage their own problems.

Integrity

Counsellors operate in an honest and responsible manner, seeking to establish relationships based on clear boundaries, clear and open communication, **applying universal values and principles with full and lasting awareness of their mission.**

Ability

Consultants maintain a high level of their ability and skills by constantly enriching their knowledge and skills.

Responsibility

Consultants are aware of the responsibility towards clients and society in general. The aim is to ensure a balance between the needs and rights of clients and the general collective interest.

Supervised Internship

Based on the above, the supervised internship offered by Philips University aims to make our graduates capable professionals with enhanced counselling skills and abilities so that they can offer quality counselling service, to the maximum extent possible.

During the supervised internship it is required that the prospective Counsellors observe and participate in various activities so that their relevant knowledge can be applied in practice. In other words, the clinical environment gives the opportunity to tomorrow's Counsellors on the one hand to put theory into practice and on the other hand to develop basic and specialized skills for better counselling.

Supervised internships take place under the guidance and coordination of experienced professionals in institutions and organizations that operate structures and programs that provide health care services. Cooperation for the implementation of the students' internship is concluded only with structures and programs that operate with the approval of the Cyprus Addiction Treatment Authority and in the case of structures and programs operating in Greece with the approval of OKANA or another body responsible for certifying the operation of structures and addiction prevention and rehabilitation programs. Priority will be given to cooperation for internship purposes with the structures and programs of prevention and rehabilitation of the:

KENTHEA

Cyprus Institute of Psychotherapy and the Treatment Centre for Addicts.

This exercise is an important element in the training provided and thus its mission is fully satisfied which is none other than the development and cultivation of the appropriate skills of the candidate Counsellors for the application of the principles of Counselling in the daily exercise of their duties.

Responsibilities and Obligations of Stakeholders

The Cyprus Institute of Psychotherapy, the Addiction Treatment Centre and Philips University have developed and are implementing a common policy for the implementation of the internship. The monitoring and supervision of the Student Internship will be carried out by professionals who work and / or collaborate with the rehabilitation structures and the detox prevention programs. Supervisors will be experienced in the field of detoxification professionals who from the position they hold are given the opportunity to intervene to prevent and / or remedy incomplete or inappropriate treatment by a student to a client.

Each Intern's Supervisor as an experienced professional, plays a crucial role in carrying out the internship. Also in each institution an instructor is appointed, who is a member of the staff of the therapeutic establishment according to a specific procedure and performs his duties as they are set out in the following First Annex.

The official collaborating internships, designated as such by the Cyprus Institute of Psychotherapy and the Addiction Treatment Centre, as well as any other organization or service acting as a collaborating internships provide training to all for effective and meaningful training in a safe environment. The Second Annex sets out in more detail the responsibilities and obligations of the parties.

Responsibilities and obligations of students

- Compliance with laws / regulations and general provisions, circulars, practices and other documents applicable to public and private institutions.
- Arrival and departure from the workplace at the specified time and relevant information of the responsible officer.
- Respect the institutions and work conscientiously while maintaining a quiet environment.
- Proper management and use of equipment, consumables and generally the rational management of institutions.
- Informing the supervisor about any problems that arise in the area during their exercise.
- To introduce themselves and to announce their status.
- All student interventions supervised and endorsed by the client supervisor are reported to the supervisor.
- Protection of personal data of clients.

Purpose of the internship

Considering that Counselling is a science and an art, it is self-evident that the internship of the student-candidate Counsellors of our University is extraordinary. In this context, the ultimate goal of clinical practice is to make each student able to provide counselling services to each client hosted in the therapeutic institutions.

Specifically, at the end of the internship the student must be able to evaluate the client, to identify relevant problems and needs, to make relevant diagnoses, to formulate and supervise interventions and to evaluate the result of the counselling service provided.

In general, the ultimate goals of the internship are for students to gain practical experience, knowledge, skills and skills development to -

- become familiar with the therapeutic environment
- follow the international and national codes of ethics, as well as the implications of the provision of consulting services,
- ensure clients' right to privacy and confidentiality of their data,
- apply various consulting acts / interventions,
- evaluate the results after the implementation of the intervention,
- communicate effectively, interact and collaborate effectively with clients and their family environment as well as all team members,
- accept responsibility for their professional activities and recognize the limits of their own field of practice and skills

Periods and purpose of placement in institutions

The supervised internship lasts 300 hours and takes place in public or private institutions for three weeks in each semester (35 hours per week) and complies with the internship standards set by relevant national legislation for the profession of Consultant.

In another case, established standards of renowned European or international organizations of counsellors and / or psychotherapists such as the Society for the Exploration of Psychotherapy Integration (SEPI) and the European Association of Psychotherapy (EAP) are taken into account. Relevant details for the supervised Internship are listed below.

First Supervised Internship

It concerns the conduct of a Practical Simulation that includes the identification of students around the framework and the operation of the structures. Students are closely informed and familiar with the specifications and operating conditions of the structures and programs that will be implemented in their internship. They are acquainted with the professional staff with whom they will cooperate and observe the work performed by the professionals of the structure or program and participate under guidance in a number of tasks as assistants. As a result, they will gradually integrate into the professional team and prepare for the next stage of the internship.

Second Supervised Internship

It concerns the conduct of an internship with autonomous contact of the student with clients. The student is constantly supervised and monitored during the performance of his / her duties and the necessary recommendations are made to improve his / her performance and efficiency. At this stage the student undertakes to perform tasks related to simple counselling services, eg the provision of standardized assessment tools, structured interventions and other related duties.

Third Supervised Internship

It concerns the conduct of an internship with autonomous contact of the student with clients. The student is constantly supervised and monitored during the performance of his / her duties and the necessary recommendations are made to improve his / her performance and efficiency. At this stage the student undertakes to perform more complex counselling duties and / or the service of more demanding people eg participation in a counselling team, participation in interventions in a time of crisis and other related tasks.

Evaluation of Supervised Internship

Upon completion of the internship, the Supervisor, the Instructor and the Coordinator of each institution evaluate each candidate Advisor in relation to his / her entire academic and practical performance, based on the requirements of the specific internship.

First Annex

Duties and obligations of Instructors/Supervisors

- Each service appoints its own Instructors from the existing staff of the institution. The Instructor Selection Process is determined in collaboration with Philips University
- They are responsible for student practice and are accountable to Philips University and they care for, protect and preserve the overall image of the institution.
- Instructors know that clients have the right to refuse treatment from students.
- Instructors must ensure that all students know and abide by the rules and policies of the institution and / or program that hosts them.

Second Annex

Structural Responsibilities and Obligations

- Ensuring the provision of quality and safe care to all clients.
- Commitment to provide all facilities to students and Instructors (where required) for effective and meaningful education in a friendly and safe environment.
- Problem management where the exercise takes place, in order to:
  - Achieve the organized and rational distribution of students in the institution depending on the field of education.
  - The collaboration and communication of therapeutic institution management, Philips University.

The Therapeutic Institution in each service, has the obligation to inform the Instructors and students of the responsibilities and obligations they have towards the structure, as well as the policies and procedures that are observed in general issues such as compliance with operating rules, risk management, personal data protection, appearance and behaviour and any additional procedures for the operation of the Structure.

Third Annex

Responsibilities and obligations of students in host institutions

- Compliance with laws / regulations and general provisions, circulars, practices and other documents applicable to institutions.
- Arrival and departure from the workplace at the specified time and relevant information of the responsible officer.

- Respect the institution and work conscientiously while maintaining a quiet environment.
- Proper management and use of equipment, consumables and generally the rational management of the institution.
- All interventions performed by students are supervised and endorsed by the Instructor
- Any changes in client status are always reported to the supervisor.
- Protection of personal data of clients and staff.

APPENDIX II

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

**ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΝΘΕΑ) ΛΤΔ**

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ PHILIPS

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΝΘΕΑ) Λτδ, εφεξής αναφερόμενο ως ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ PHILIPS, εφεξής αναφερόμενο ως ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΤΟΣΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ Ή/ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΕΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΤΕΤΟΙΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΕΜΠΕΙΡΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΝΑ ΙΔΡΥΣΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ

ΓΙ' ΑΥΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1. Το πρώτο μέρος δύναται να καλύπτει μέρος των αναγκών διδασκαλίας και μέρος των αναγκών της πρακτικής άσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου Philips στην Κύπρο.
2. Ως Άμεση Πρακτική Άσκηση (ΑΠΑ) ορίζεται η παροχή από τους φοιτητές πρόσωπο με πρόσωπο ψυχολογικής φροντίδας σε άτομα ή ομάδες.
3. Για την υλοποίηση κάθε ώρας ΑΠΑ απαιτείται η υλοποίηση ¼ περίπου ώρας Έμμεσης Πρακτικής Άσκησης (ΕΠΑ). Ως ΕΠΑ ορίζονται οι εξής δραστηριότητες: (α) ενημέρωση για τη λειτουργία του Κέντρου και εξοικείωση με το πλαίσιο λειτουργίας του (β) συμμετοχή σε κλινική και θεσμική συνάντηση του Κέντρου, (γ) καταγραφή ψυχολογικών σημειώσεων στο προσωπικό αρχείο ασθενούς, (δ) ανάλυση ψυχομετρικού εργαλείου, (ε) σύνταξη ψυχολογικής έκθεσης, (στ) προετοιμασία για λήψη εποπτείας και (ζ) συμμετοχή σε εποπτική συνάντηση.
4. Το πρώτο μέρος θα διασφαλίζει ότι θα επιτυγχάνεται συστηματική εποπτεία και άμεση επίβλεψη της πρακτικής άσκησης των φοιτητών του δεύτερου μέρους.
5. Οι ώρες ΑΠΑ λογίζονται ως επαρκώς εποπτευόμενες όταν επιτυγχάνεται η αναλογία 1:8 εποπτείας με πρακτική άσκηση αντίστοιχα. Νοείται ότι εποπτεία σημαίνει είτε την

παρουσίαση από τον φοιτητή ψυχολογικού έργου ενώπιον επόπτη, είτε την παρακολούθηση της παρουσίας άλλου φοιτητή ενώπιον επόπτη.

6. Επόπτης σημαίνει πρόσωπο που ορίζει το πρώτο μέρος ως επόπτη και το οποίο ικανοποιεί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) είναι ψυχολόγος, (β) κατέχει αποδεδειγμένη πενταετή τουλάχιστον εργασιακή πείρα στην κλινική και/ή συμβουλευτική ψυχολογία, (γ) κατέχει οργανική θέση στο κέντρο και/ή υπηρεσία που διεξάγεται η πρακτική άσκηση που του παρέχει τη δυνατότητα να διενεργήσει άμεσα τις αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις για τη διασφάλιση σωστής ψυχολογικής φροντίδας των εξυπηρετούμενων όταν διαπιστωθούν αδυναμίες και/ή παραλείψεις στους χειρισμούς του φοιτητή, (δ) αποδέχεται να εκτελεί τα εποπτικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιέχονται στον Αναλυτικό Οδηγό Εποπτείας και Πρακτικής Άσκησης του Πρώτου Μέρους.

7. Οι ώρες ΑΠΑ που το πρώτο μέρος θα παρέχει στο δεύτερο μέρος στην Κύπρο θα καθορίζονται σύμφωνα με τις ανάγκες ενός εκάστου σπουδαστή και σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατό να είναι λιγότερες των 300 ωρών.

8. Για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές του δευτέρου μέρους οφείλουν να ακολουθούν και να συμμορφώνονται (α) με το πλαίσιο λειτουργίας του κέντρου που θα υλοποιούν την πρακτική άσκηση, (β) με τον Αναλυτικό Οδηγό Εποπτείας και Πρακτικής άσκησης του πρώτου μέρους, (γ) να εφαρμόζουν τις βέλτιστες επαγγελματικές πρακτικές, και (δ) να συμμορφώνονται στις πρόνοιες των νομοθεσιών που διασφαλίζουν τα δικαιώματα των ασθενών, τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των πολιτών και το πλαίσιο προβολής και ενάσκησης του επαγγέλματος συμβούλου εφόσον είναι θεσμικά ρυθμισμένο.

9. Το πρώτο μέρος θα διασφαλίζει ότι οι φοιτητές του δευτέρου μέρους θα έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση στις συμφωνημένες ώρες πρακτικής άσκησης.

10. Απαραίτητο μέρος της εποπτικής διαδικασίας με το πέρας της πρακτικής άσκησης για κάθε φοιτητή είναι η συμπλήρωση εκ μέρους του επόπτη Εντύπου Γενικής Αξιολόγησης (περιέχεται στο Παράρτημα 1). Το πρωτότυπο έντυπο θα διαβιβάζεται επίσημα από το πρώτο μέρος στο δεύτερο μέρος μετά το πέρας της συμφωνημένης πρακτικής άσκησης για κάθε φοιτητή και αντίγραφο θα παραχωρείται στον φοιτητή.

11. Ο κάθε φοιτητής του δευτέρου μέρους είναι υποχρεωμένος να συμπληρώνει το Ατομικό Δελτίο Καταγραφής της Πρακτικής Άσκησης (περιέχεται στο Παράρτημα 2), το οποίο και θα προσκομίζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τον σχετικό έλεγχο στον επόπτη που θα ορίσει για τον σκοπό αυτό το πρώτο μέρος.

12. Το πρώτο μέρος είναι υποχρεωμένο να εκδίδει Βεβαίωση ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης (περιέχεται στο Παράρτημα 3), την οποία θα διαβιβάζει επίσημα στο δεύτερο μέρος μετά το πέρας της συμφωνημένης πρακτικής άσκησης για κάθε φοιτητή και αντίγραφο θα παραχωρείται στον φοιτητή.

13. Η οιαδήποτε ασφαλιστική ευθύνη απορρέει από την παρουσία και/ή απασχόληση των φοιτητών του δευτέρου μέρους στα κέντρα και ή κλινικές που θα υποδεικνύει το πρώτο

μέρος θα βαραινεί αποκλειστικά τους ίδιους τους φοιτητές και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη δεν θα φέρουν καμιά ευθύνη.

14. Οι φοιτητές δεν θα λαμβάνουν αμοιβή για τις υπηρεσίες που θα παρέχουν στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης που θα υλοποιούν στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

15. Η αμοιβή του οργανισμού μας για την οργάνωση, υλοποίηση και εποπτεία της πρακτικής άσκησης θα υπολογίζεται αποκλειστικά επί των ωρών της ΑΠΑ. Το κόστος για κάθε 1 ώρα ΑΠΑ θα ανέρχεται στα €3,90.- (τρία ευρώ και ενενήντασεντ) και θα εξοφλείται από το δεύτερο μέρος αμέσως μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης κάθε φοιτητή και η εξόφληση της οφειλής θα αποτελεί προϋπόθεση για την παράδοση των σχετικών δικαιολογητικών ολοκλήρωσης της πρακτικής κάθε φοιτητή από το πρώτο μέρος προς το δεύτερο μέρος.

16. Όλες οι ώρες της ΕΠΑ που θα απορρέουν από τις ώρες της ΑΠΑ δεν θα χρεώνονται και θα υπολογίζονται στις συνολικές ώρες πρακτικής άσκησης που θα αναγράφονται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης που το πρώτο μέρος θα διαβιβάζει στο δεύτερο μέρος.

17. Το δεύτερο μέρος θα καθοδηγεί, θα συμβουλεύει και θα παρέχει κάθε αναγκαία προετοιμασία και πληροφόρηση στους φοιτητές που θα παραπέμπει για πρακτική άσκηση στο πρώτο μέρος προκειμένου να εκτελούν με αφοσίωση τα καθήκοντα που θα τους ανατεθούν, να επιδιώκουν άριστη συνεργασία με τους λειτουργούς που εργάζονται στις δομές που θα απασχολούνται, με βασικό πάντα γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των προσώπων που εξυπηρετούν.

18. Ο χρόνος που θα αφιερώνεται στα πρόσωπα που θα εξυπηρετούνται από τους φοιτητές στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης θα καθορίζεται εξατομικευμένα και σύμφωνα με τις αναδυόμενες θεραπευτικές ανάγκες του λήπτη σε συνεννόηση με τον επόπτη αλλά και τους επιστημονικούς επιμελητές των κέντρων που θα υλοποιείται η πρακτική άσκηση είτε του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου τους.

19. Το πρώτο μέρος θα φροντίσει ώστε να ενημερωθούν οι φοιτητές για τους κανόνες και τις συνθήκες χρήσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που θα δικαιούνται να χρησιμοποιούν στις δομές που θα υλοποιούν την πρακτική άσκηση.

20. Οι φοιτητές θα οφείλουν να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό στις δομές που θα υλοποιούν την πρακτική άσκηση με φειδώ, προσοχή και επιμέλεια.

21. Το πρώτο μέρος θα ετοιμάζει σε συνεννόηση με το δεύτερο μέρος πριν από την έναρξη της πρακτικής άσκησης κάθε φοιτητή του δεύτερου μέρους, γραπτό περίγραμμα στο οποίο (α) θα κατονομάζονται οι δομές /υπηρεσίες στις οποίες θα υλοποιήσει ο φοιτητής την πρακτική άσκηση, (β) ο αριθμός των ωρών ΑΠΑ που αναμένεται να συμπληρωθούν, (γ) ο χρόνος που μπορεί να διαθέσει ο φοιτητής σε εβδομαδιαία βάση και (δ) άλλες χρήσιμες πληροφορίες.

22. Στην περίπτωση που κάποιος φοιτητής είτε διακόψει εκούσια την πρακτική άσκηση που συμφωνήθηκε μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών να υλοποιήσει, είτε εξαναγκαστεί να τη

διακόψει λόγω κυρώσεων που ενδέχεται να του επιβληθούν από το δεύτερο μέρος στο πλαίσιο των κανονισμών φοίτησής του, είτε εξαναγκαστεί να διακόψει λόγω παραβίασης προνοιών της παρούσας συμφωνίας, είτε για οιοσδήποτε άλλους λόγους, θα υπολογιστεί το κόστος που απορρέει από την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης του φοιτητή μέχρι την ημερομηνία της διακοπής και θα καταβληθεί άμεσα από το δεύτερο μέρος προς το πρώτο μέρος το οφειλόμενο ποσό.

23. Οποιοδήποτε επιστημονικό, διαδικαστικό ή οικονομικό ζήτημα τυχόν δεν προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία θα αποφασίζεται σε συνεννόηση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

24. Όλοι οι όροι της παρούσας συμφωνίας είναι ουσιώδεις και η παράβασή μέρους ή του συνόλου των όρων αυτών συνιστά λόγο για την ακύρωσή της συμφωνίας.

25. Η παρούσα συμφωνία δεν μπορεί να εκχωρηθεί ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μεταβιβαστεί από έναν από τους συμβαλλομένους σε τρίτο εκτός σε περιπτώσεις συγχώνευσης και/ή αναδιοργάνωσης.

26. Καμία συμπλήρωση ή τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας δε θα έχει ισχύ, εάν δεν βεβαιωθεί με έγγραφη πράξη και δεν υπογραφεί και από τους δυο συμβαλλόμενους.

37. Η παρούσα συμφωνία με τα Παραρτήματά της καλύπτει πλήρως όλα όσα έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της συμφωνίας και αντικαθιστά και καταργεί όλες τις τυχόν προηγούμενες, γραπτές ή προφορικές, συμφωνίες μεταξύ τους.

28. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι όλες οι πληροφορίες του ενός προς το άλλο και τα κείμενα, που έχουν ανταλλαγεί συμπεριλαμβανομένου του κειμένου της Σύμβασης, που έχουν καταστεί αμοιβαίως γνωστά κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, παρασχέθηκαν κατά την εκπόνηση ή διάρκεια της παρούσας συμφωνίας ή πρόκειται να αποκαλυφθούν κατά την εκτέλεσή της, είναι και θα παραμείνουν εμπιστευτικού περιεχομένου, δεν θα χρησιμοποιηθούν, ούτε συνολικά ούτε μερικά, από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη, τους υπαλλήλους τους, συμβούλους και εκπροσώπους τους, παρά μόνο από αυτούς που είναι αναγκαίο να έχουν πρόσβαση σε αυτές και στο μέτρο που είναι τούτο αναγκαίο αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση των σκοπών της Σύμβασης, δεν θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας, εξαγωγής (με ή χωρίς την χρήση αυτοματοποιημένων μεθόδων), διαβίβασης, διάδοσης ή άλλης μορφής προφορικής ή γραπτής διάθεσης, ή συσχέτισης, ή συνδυασμού, ή διασύνδεσης των. Ειδικότερα εμπιστευτική θα θεωρείται κάθε πληροφορία που από τη φύση της ή υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να θεωρηθεί εμπιστευτική ή η οποία χαρακτηρίζεται ως τέτοια από το συμβαλλόμενο μέρος, ενδεικτικά δε και όχι περιοριστικά τεχνικές και επιχειρηματικές πληροφορίες, εμπορικά και βιομηχανικά απόρρητα, πρότυπα, διαδικασίες, προδιαγραφές, οδηγίες, τεχνικές, μέθοδοι παραγωγής, ανάπτυξης, λειτουργίας, οργάνωσης και διοίκησης, σχέδια, διαγράμματα, δεδομένα, αρχεία προσώπων ή πραγμάτων, υποδείγματα ή/και οποιαδήποτε άλλα μέσα διάδοσης τέτοιων πληροφοριών

και τεχνικών. Εμπιστευτικές δεν είναι οι πληροφορίες οι οποίες, είτε είναι ήδη ή έχουν καταστεί κοινώς γνωστές χωρίς υπαιτιότητα του αντισυμβαλλομένου ή παραβίαση συμβατικής του υποχρέωσης, είτε βρίσκονται στην κατοχή του αντισυμβαλλομένου πριν από την ανακοίνωσή τους από τον συμβαλλόμενο, είτε έχουν δοθεί στο αντισυμβαλλόμενο μέρος ανεξάρτητα από τρίτο μέρος που δεν δεσμεύεται από υποχρέωση εμπιστευτικότητας είτε έχουν δημιουργηθεί από το αντισυμβαλλόμενο μέρος ανεξάρτητα, χωρίς τη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών του συμβαλλόμενου, είτε έχουν δοθεί προς δημοσίευση με την έγκριση του συμβαλλόμενου μέρους, είτε μπορούν να αποκτηθούν από δημόσια προσβάσιμες πηγές, είτε αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης. Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας και όσα προβλέπονται στο άρθρο αυτό διατηρούνται και μετά την λήξη ή με οποιοδήποτε τρόπο λύση της παρούσας συμφωνίας.

29. Η παρούσα σύμβαση θα διέπεται και θα ερμηνεύεται από το Κυπριακό δίκαιο.

30. Σε περίπτωση διαφοράς ως προς την εκτέλεση, ερμηνεία ή λύση της παρούσας συμφωνίας, αμφοτέρωτα τα συμβαλλόμενα μέρη θα προσπαθούν να έρθουν σε φιλικό συμβιβασμό. Εάν τα μέρη δεν εξεύρουν συμβιβαστική λύση μέσα σε δυο (2) μήνες, αρμόδια Δικαστήρια για την επίλυση της διαφοράς θα είναι τα Δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

31. Οι προβλεπόμενες από την παρούσα συμφωνία έγγραφες ειδοποιήσεις και δηλώσεις πρέπει να είναι γραμμένες στην ελληνική γλώσσα και να διαβιβάζονται με συστημένη επιστολή και απόδειξη παραλαβής, το τέλος προπληρωμένο, σε κάθε περίπτωση στις διευθύνσεις των μερών που αναγράφονται παρακάτω, ή σε άλλες διευθύνσεις που θα κοινοποιηθούν από αυτά.

Προς: ΚΕΝΘΕΑ, Αρχ. Κυπριανού 6, 2312 Λακατάμια

Προς: Πανεπιστήμιο Φίλιπς

Η παρούσα συμφωνία αφού αναγνώστηκε, υπογράφεται από τους συμβαλλόμενους σε δύο αντίτυπα, ένα για κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρουσία δύο μαρτύρων στη Λευκωσία στις 16/4/2021.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

.....
Έλενα Ζαρούνα

Γενική Διευθύντρια ΚΕΝΘΕΑ

Α ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

.....
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΟΝ/ΤΙΝΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μάρτυρες

1.....

Όνοματεπώνυμο

.....

Υπογραφή

2.....

Όνοματεπώνυμο

.....

Υπογραφή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΕΝΤΥΠΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο Εποπτευόμενου:.....

Δ.Τ.:

Ειδικότητα: ..... Δομή/ές υλοποίησης της πρακτικής άσκησης:

ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ✓ ΜΟΝΟ ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΙ.

	ΤΟΜΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΕΞΑΙΡΕΤΙ ΚΑ	ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙ ΗΤΙΚΑ	ΙΚΑΝΟΠΟΙ ΗΤΙΚΑ	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗ ΤΙΚΑ
A	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ				
A1	Μεταχείριση εξυηρητουμένων (ασθενείς – μέλη οικογένειας ασθενών) με επαγγελματισμό	✓			
A2	Συμπεριφορά απέναντι στα άλλα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας	✓			
A3	Συμπεριφορά απέναντι στο βοηθητικό προσωπικό	✓			
A4	Συμπεριφορά απέναντι στον επόπτη	✓			
A5	Στάση απέναντι στον οργανισμό – πάροχο της πρακτικής άσκησης	✓			
A6	Επιμέλεια εξοπλισμού και εγκαταστάσεων	✓			
A7	Επιμέλεια παρουσιαστικού	✓			
A8	Σεβασμός διαπολιτισμικών, θρησκευτικών, εθνικών, φυλετικών ιδιοτήτων	✓			
A9	Σεβασμός θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εξυηρητουμένων	✓			
B	ΣΥΝΕΠΕΙΑ				

B1	Τήρηση ωραρίου	✓			
B2	Συμμόρφωση με τις οδηγίες του επόπτη	✓			
B3	Συμμόρφωση με τις αποφάσεις της διεπαγγελματικής ομάδας	✓			
B4	Καταχώριση κλινικών σημειώσεων στους φακέλους ασθενών	✓			
B5	Παρακολούθηση εποπτειών	✓			
B6	Εκτέλεση αναληφθέντος έργου	✓			
A / A	ΤΟΜΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΕΞΑΙΡΕΤΙ ΚΑ	ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙ ΗΤΙΚΑ	ΙΚΑΝΟΠΟΙ ΗΤΙΚΑ	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤ ΙΚΑ
Γ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ				
Γ1	Υποδοχή ψυχολογικού αιτήματος		✓		
Γ2	Έγκαιρη αναγνώριση και κατάλληλος χειρισμός κατεπείγοντος		✓		
Γ3	Λήψη αναμνηστικού ιστορικού		✓		
Γ4	Εκτίμηση ψυχικών λειτουργιών		✓		
Γ5	Χορήγηση ψυχομετρικών εργαλείων		✓		
Γ6	Ψυχοδιαγνωστική - Διαφορική διάγνωση		✓		
Γ7	Συμμετοχή στον σχεδιασμό της θεραπείας		✓		
Γ8	Καταγραφή κλινικών σημειώσεων			✓	
Γ9	Σύνταξη ψυχολογικών γνωματεύσεων				
Γ10	Εφαρμογή ψυχολογικής θεραπείας		✓		
Γ11	Επικοινωνία ψυχολογικού λόγου			✓	
Γ12	Συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη της διεπαγγελματικής ομάδας	✓			
Δ	ΑΠΟΔΟΣΗ				
Δ1	Ημερήσιος όγκος ψυχολογικού έργου	✓			
Δ2	Διατύπωση κλινικού ψυχολογικού λόγου στις διεπαγγελματικές συσκέψεις και στην επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες		✓		
Δ3	Συμβολή στην έκδοση αξιολογητικού πορίσματος		✓		
Δ4	Συμβολή στη διαμόρφωση του θεραπευτικού σχεδίου		✓		

Δ5	Συμβολή στην εκπλήρωση του θεραπευτικού έργου		✓		
Δ6	Συμβολή στη διαχείριση κρίσεων		✓		
Δ7	Συμβολή στη διασφάλιση του θεραπευτικού συνεχούς - μεταφροντίδας		✓		
Δ8	Συμβολή στη στήριξη και καθοδήγηση των οικείων		✓		
Ε	ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ				
Ε1	Επικοινωνία με επόπτη όπου ενδείκνυται	✓			
Ε2	Ανάληψη ευθυνών και εκτέλεση ενεργειών με ευεργετικό όφελος για τους εξυπηρετούμενους	✓			
Ε3	Ανάληψη ευθυνών και εκτέλεση ενεργειών που βελτιώνουν το εργασιακό πλαίσιο και/ή κλίμα	✓			

Όνοματεπώνυμο Επόπτη: ..... Ανώτατος Ακαδημαϊκός Τίτλος:
.....

Θέση Επόπτη: ..... Ειδικότητα Επόπτη: .....

Αρ/Επαγγελματικής Αδείας Επόπτη/Οργανισμός έκδοσης: .....

Ημερομηνία Έκδοσης: ..... Υπογραφή Επόπτη: .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο Ειδικευόμενου:

.....

.....

Ειδικότητα:.....

ΗΜΕΡ.	ΔΟΜΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	ΑΡ ΦΑΚΕΛΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ	ΩΡΕΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΠΟΠΤΗ

ΚΩΔΙΚΟΙ ΝΕΩΝ ΦΑΚΕΛΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΕΜΜΕΣΗ Ε1 Παρακολούθηση κλινικού έργου Ε2 Μελέτη/καταγραφή ψυχολογικών πράξεων σε ιατρικό αρχείο Ε3 Εποπτεία Ε4 Συμμετοχή σε διεπιστημονική/κλινική/θεσμική ομάδα
ΑΜΕΣΗ Α1 Ατομικές συνεδρίες Α2 Ομαδικές συνεδρίες

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ

ΑΜΕΣΕΣ	ΕΜΜΕΣΕΣ	
	ΕΠΟΠΤΕΙΑ	ΑΛΛΗ

--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Tel.: +357 22 504 340 Fax: +357 22 504 392 email: info@dipac.ac.cy www.dipac.ac.cy

Πιστοποιείται ότι ο/η ..... μεταπτυχιακός φοιτητής στην ειδικότητα ..... ψυχολογίας του Πανεπιστημίου ..... εξασφάλισε θέση για υλοποίηση εποπτευόμενης πρακτικής άσκησης στο ιατρικό κέντρο.....

Η πρακτική άσκηση ξεκίνησε στις ...../...../..... και ολοκληρώθηκε στις ...../...../.....

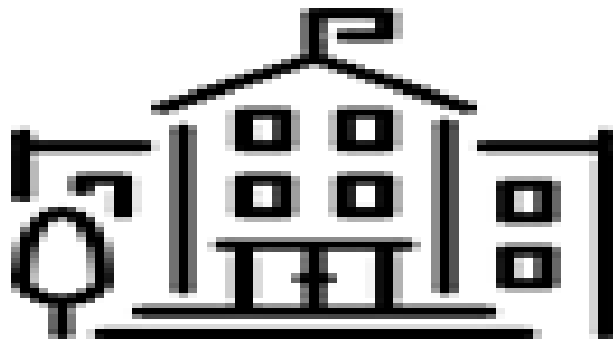
Συνολικά ο/η εποπτευόμενος/η υλοποίησε .....ώρες πρακτικής άσκησης εκ των οποίων οι .....ώρες ήταν άμεσες, (δηλαδή ήταν πρόσωπο με πρόσωπο ψυχολογικές πράξεις σε άτομα, οικογένειες και ομάδες) και οι .....ώρες ήταν έμμεσες, (δηλαδή ήταν λήψη εποπτείας, παρακολούθηση εργασίας εμπειρότερων ή ομότιμων ψυχολόγων, συμμετοχή σε διεπαγγελματικές επιστημονικές συναντήσεις, μελέτη φακέλων ασθενών, ανάλυση ψυχολογικών δοκιμίων, καταγραφή κλινικών σημειώσεων).

Την πρακτική άσκηση επόπτευε συστηματικά εγγεγραμμένος κλινικός ψυχολόγος που κατέχει οργανική θέση στ..... και με πείρα πέραν των δέκα ετών παρέχοντας συνολικά ..... ώρες ατομικής και ομαδικής εποπτείας.

Για την υλοποίηση της άμεσης πρακτικής άσκησης ο/η εποπτευόμενος/η ανέλαβε την αποκλειστική ευθύνη της διενέργειας των ψυχολογικών πράξεων σε συνολικό αριθμό ..... ασθενών οι οποίοι τελούσαν υπό καθεστώς σοβαρής/ήπια (να διαγραφεί αναλόγως) ψυχοπαθολογίας. Οι ψυχολογικές πράξεις που εφάρμοσε ο /η εποπτευόμενος περιλάμβαναν κυρίως ψυχολογική διερεύνηση μέσω συνέντευξης, ψυχοδιαγνωστική, ψυχολογικές θεραπείες, συμμετοχή στη διαχείριση ψυχολογικής κρίσης, οικογενειακή συμβουλευτική, έκδοση ψυχολογικών γνωματεύσεων, χορήγηση ψυχομετρικών εργαλείων, συμμετοχή στο σχεδιασμό και υλοποίηση σχεδίου ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης κ.α. (να οριστούν αναλόγως)

APPENDIX III

WRITTEN ASSIGNMENTS - ASSESSMENT GUIDELINES

WRITTEN ASSIGNMENTS ASSESSMENT GUIDELINES

GENERAL MODEL

GUIDELINE	POINTS
Content of ideas	40
Structure	15
Presentation	10
Language	10
Research	25

GUIDELINE A: CONTENT OF IDEAS (40 points)

GUIDELINE	POINTS
<p><i>The student fully understands the wording of the question and fully meets the requirements of the assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student fully understands the wording of the question, in its varied shades, hints and implied conditions. ➤ The answer covers most of the points provided in the Answer Guide. ➤ The student structures, organizes and develops his argument completely. The arguments are organized, documented and convincing. Thought shows consistency, sequence and logical escalation. ➤ The student structures, organizes and develops his argument more fully. The arguments are organized, documented and convincing. Thought shows consistency, sequence and logical escalation. ➤ Even if it does not necessarily lead to strictly original conclusions, however, the student exhibits synthesizing ability and creativity in the way he uses the curriculum and the stimuli of the additional bibliography. 	40-30
<p><i>The student adequately understands the wording of the question and meets the requirements of the assignment in a satisfactory manner:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student understands the wording of the question, even if some of the subtleties, hints and implied conditions draw his attention. ➤ The answer covers quite a few, but not all the points provided in the Answer Guide. ➤ The student structures, organizes and develops his argument in a satisfactory manner covering all aspects of the subject. The arguments are organized, documented and generally convincing, but in some cases there is a sense of circularity or repetition. ➤ The student handles parts of the curriculum creatively and comfortably, but presents some stiffness and uncertainty in others. He also doesn't have particular familiarity with the subject matter beyond the teaching manual. 	29-19
<p><i>The student does not adequately understand the wording of the question and only partially responds to the demands of the assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ There are serious gaps in the way the student understands the wording of the question. Parts of it are omitted during the development, while the subtle shades, hints and implied conditions are not captured. The student often deviates from the scope of the answer. ➤ The arguments are often empty, with logical gaps and jumps. Little to a few of the points provided by the Answer Guide are covered. 	19-10

<ul style="list-style-type: none"> ➤ The student does not seem to have absorbed the curriculum. He makes serious mistakes in managing the material and is subject to misunderstandings and distortions. 	
<p><i>The student does not understand the wording of the question and does not meet the requirements of the assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student does not understand the wording of the question and what it entails. Important aspects of the issue remain intact. The assignment does not result in clear and easy-to-understand positions that are in line with the requirements and generally goes beyond the scope of the answer. ➤ His argument is unreasonably delayed and constantly undermined. The student is unable to establish positions with a sequence, consistency and logical escalation. ➤ The student has not understood the teaching material. 	9-0

GUIDELINE B: STRUCTURE (15 points)

GUIDELINE	POINTS
<p><i>The student fully understands and applies well the rules of structuring a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The assignment has a distinct three-part structure (introduction - main part - conclusion). The structure fully responds to the development needs of the subject by correctly distributing the material to the relevant sections, based on its importance and weight in the whole argument. ➤ The student does not fail to place headings and sub-headings in strategic points of the assignment, which contribute to easier access of the provided material. 	15-10
<p><i>The student generally understands and largely applies the rules of structuring a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The assignment has a distinct three-part structure (introduction - main part - conclusion). The structure responds to a great extent, but not perfectly, to the development needs of the subject. In general, the material is correctly allocated to the relevant sections based on its importance and weight in the whole argument. However, there are cases of material displacement where it is inappropriate. ➤ The student places headings and sub-headings in strategic points of the assignment, which contribute to easier access of the provided material, but not with absolute consistency and not always with alignment. ➤ The student generally understands how to use footnotes or endnotes, but occasionally makes mistakes and inconsistencies. 	9-5
<p><i>The student has significant shortcomings in applying the rules of structuring a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The assignment does not have a distinct three-part structure (introduction - main part - conclusion), which as a result makes monitoring the progress of the argument difficult. The material is not distributed correctly to relevant sections based on its importance and weight in the whole argument. ➤ The assignment is unstructured. The argument does not show logical escalation. Thought is disordered and extremely incomprehensible. The student does not understand the methods of developing a scientific argument. ➤ The assignment is a single, indistinguishable body, without any visible indication of its structure and organization. 	4-0

GUIDELINE C: PRESENTATION

(10 points)

GUIDELINE	POINTS
<p><i>The student fully understands and applies well the rules of presenting a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student understands how to use footnotes or endnotes, based on a particular system (preferably what is suggested by the Philips University's Manual of Writing). ➤ He knows where, how, when, and why you put footnotes in a scientific assignment. He places the footnote markers at the appropriate points so that it is absolutely clear what it refers to and why. ➤ The footnote itself is clear about the material the reader is asked to identify in the primary or secondary source it refers to. ➤ The student uses quotations from the primary and secondary sources as they are written, sparingly and appropriately. He knows how to clearly distinguish his own speech from the one he has taken from elsewhere, without allowing any suspicion of plagiarism. ➤ The student presents his bibliography structurally and systematically, in both the footnotes and the end of the paper, based on a specific system (preferably what is suggested by the Philips University Guide of Preparing Written Assignments). ➤ The assignment presents a perfect typographical appearance, without inconsistencies and lack of aesthetics. 	10-7.5
<p><i>The student generally understands and largely applies the rules of presenting a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student generally knows how to use footnotes or endnotes, but occasionally makes mistakes and inconsistencies. ➤ The student does not prove that he is fully aware of where, how, when, and why he uses footnotes in a scientific assignment. He does not always place the footnote markers at the appropriate points, so that it is absolutely clear what it refers to and why. ➤ The footnote itself is not always clear about the material the reader is asked to identify in the primary or secondary source it refers to. ➤ There are imperfections in the composition of the bibliography both in the footnotes and at the end of the document. ➤ The assignment shows minimal mistakes in typographic appearance. 	7.5-5.0
<p><i>The student has significant shortcomings in applying the rules of presenting a scientific assignment:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The use of footnotes or endnotes is either completely absent, or displays very serious inconsistencies and mistakes in all levels. ➤ The bibliography is completely absent or not presented in a structured way. ➤ The assignment is typographically unsightly, with many typographical errors and inconsistencies (different fonts in single bodies of text, bold or italic elements where it is not required, variety of font sizes in headings, footnotes or within the text, typing errors, such as accent omissions etc.). 	5 - 0

GUIDELINE D: LANGUAGE (10 points)

GUIDELINE	POINTS
<p><i>The speech is absolutely flowing, precise and stylistically appropriate:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The language is grammatically and syntactically fluent. The syntax is clear and easy to read. The speech is submissive and creative, but not overly long and chaotic. ➤ The language is in line with the stylistic coordinates of a scientific essay. It is not simplified, it is not archaic, it is not pretentious and self-referential. The speech has personality, but not to the extent that it becomes peculiar. ➤ Expression is eloquent, rich and varied, always within the ethics of scientific speech. 	10-7
<p><i>The speech sometimes lacks precision:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ There is a fairly large number of barbarism and solecism that makes it difficult to understand the speech. The text is generally difficult to read. ➤ The student appears to not completely and always understand the stylistic specifications of a scientific essay. ➤ The expression is poor, the vocabulary is limited and repetitive. 	6-0

GUIDELINE E: RESEARCH (25 points)

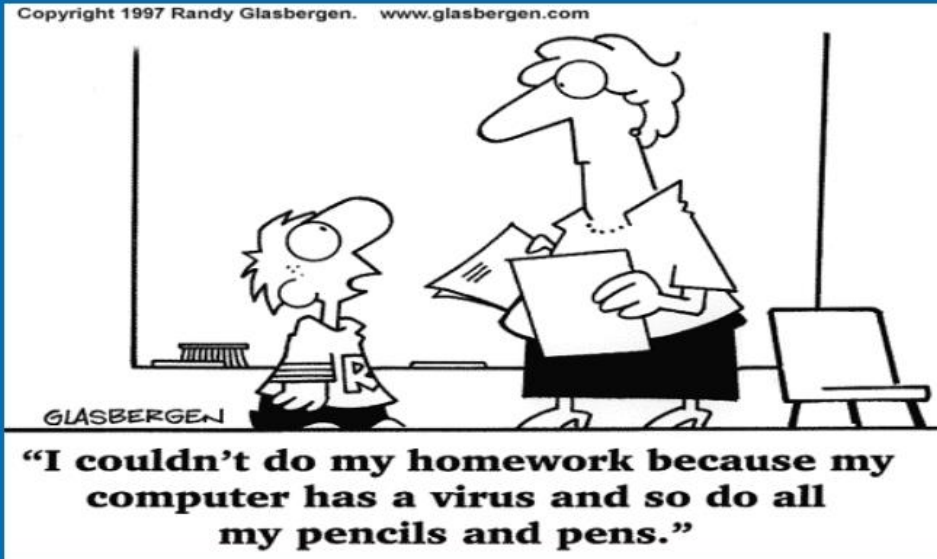
GUIDELINE	POINTS
<p><i>The assignment presents unequivocal evidence of personal research:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student makes full and not selective use of most of the bibliography indicated. ➤ The student discovers and utilizes relevant and useful sources beyond the teacher's initial indications. ➤ The use of bibliography for forming the argument is perfect. The bibliographic documentation of positions, views and arguments is compact. The bibliography is used as a means to substantially enrich the argument with ideas, information, evidence, examples etc. 	25-18
<p><i>The assignment presents clear indications of personal research:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student uses a significant part of the provided bibliography. ➤ The use of the bibliography to construct the argument is adequate, but not complete. References are made to scientific studies related to the subject, but it is not entirely clear how these studies have contributed to the development of the student's argument. 	17-9
<p><i>The assignment shows little or no evidence of personal research:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ The student has sufficed with the material of the teaching manual and/or the basic compulsory bibliography, which proves however that he knows it very well. References to the wider literature provided are rare and selective. ➤ The use of bibliography for the formation, extension and depth of the argument is limited. ➤ The student has the sense of the need for bibliographic documentation of positions, views and arguments. 	8-0

APPENDIX IV

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οδηγός συγγραφής επιστημονικής εργασίας

Copyright 1997 Randy Glasbergen. www.glasbergen.com

Θέμα εργασίας:

α) Αναπτύξτε τα πρότυπα οργάνωσης και χρηματοδότησης συστημάτων υγείας. Ποια τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων προτύπων οργάνωσης και χρηματοδότησης; Που κατατάσσετε το σύστημα υγείας της χώρας σας;

β) Αναπτύξτε τις μεθόδους αποζημίωσης του ιατρικού προσωπικού και των νοσοκομείων παραθέτοντας τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε μιας από αυτές και αξιολογήστε κατά πόσο η κάθε μέθοδος συμβάλλει στην αποδοτικότητα του συστήματος υγείας.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

Πριν αρχίσετε να γράφετε θα πρέπει να:

- διαβάσετε με προσοχή το εκπαιδευτικό υλικό και άλλες πηγές τις οποίες έχετε διαθέσιμες (άρθρα, αποσπάσματα από βιβλία, σημειώσεις του καθηγητή σας, πηγές από το διαδίκτυο) και που πιστεύετε ότι θα σας βοηθήσουν για μία ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος που καλείστε να αναπτύξετε.

- σκεφθείτε τους βασικούς άξονες, τα δεδομένα και τα επιχειρήματα, στα οποία θα βασιστεί η απάντηση.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

1. Κατανοήστε το θέμα που σας έχει δοθεί

- Κατανοείτε τον τίτλο

Διαβάστε με προσοχή τον τίτλο της γραπτής εργασίας και βεβαιωθείτε ότι έχετε καταλάβει τι σας ζητά. Όποια μορφή και αν έχει ο τίτλος, πριν ξεκινήσετε να γράφετε θα πρέπει να είστε απόλυτα σίγουροι για το τι ζητά η εργασία και ποια γνωστικά αντικείμενα καλύπτει. Οι τίτλοι των γραπτών εργασιών ποικίλουν. Άλλοτε παραπέμπουν σε υλικό που έχετε μελετήσει σε συνδυασμό με βιβλιογραφία, άλλοτε σε σύνθεση διαφόρων απόψεων με αναφορά σε αντίστοιχα κείμενα.

- Συγκεντρώστε τις σκέψεις σας και σημειώστε όλες τις λέξεις κλειδιά που θεωρείτε ότι σχετίζονται με τον τίτλο της γραπτής εργασίας Έτσι θα σχηματιστεί μία αρχική πρόχειρη εικόνα του σκελετού της εργασίας σας.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

- Δύο τύποι θεμάτων: **θεωρητικά** ή **ερευνητικά**.
- Η **θεωρητική** εργασία αντιμετωπίζει ένα αφηρημένο πρόβλημα που μπορεί να έχει γίνει λίγο έως πολύ αντικείμενο στοχασμού.

π. χ. «Η μεταβολή του επιδημιολογικού προφίλ του ελληνικού/ κυπριακού πληθυσμού κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Κοινωνικές και τεχνολογικές μεταβολές που καθόρισαν τις εξελίξεις.»

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

• Η **ερευνητική** εργασία πραγματεύεται ένα θέμα το οποίο στην ουσία κατασκευάζετε εσείς από πρωτογενείς (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, παρατήρηση, συζήτηση, πείραμα) ή δευτερογενείς πηγές (δημοσιεύματα στον τύπο, στοιχεία οργανισμών, κ.α.).

π. χ. «Σας ανατίθεται μελέτη οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας ενός τμήματος νοσοκομείου (π.χ. ΤΕΠ, Χειρουργείο ή ΜΕΘ, κλινική Α ή εργαστήριο Β). Πως θα μετρήσετε την αποδοτικότητα του συντελεστή εργασία, λαμβανομένης υπόψη της υποκατάστασης των συντελεστών παραγωγής?»

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

2. Οργανώστε τη δομή της εργασίας

- Ο τίτλος της εργασίας συνήθως παραπέμπει σε περισσότερα από ένα κεφάλαια και επομένως σε περισσότερες από μία πηγές. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να κάνετε μια σύνθεση από το υλικό που έχετε μελετήσει - ενδεχομένως και άλλο υλικό - και να δώσετε μια δομημένη απάντηση. Να θυμάστε ότι ο καθηγητής σας θα αξιολογήσει και άλλες εργασίες.
- Το κείμενο λοιπόν θα πρέπει να ακολουθεί μια λογική σειρά, η οποία θα επεξηγεί και θα οδηγεί τον αναγνώστη της εργασίας στους δικούς σας συλλογισμούς. Όσο πιο εύκολα καταλάβει τη δομή και οργάνωση του κειμένου σας, τόσο πιο θετική θα είναι η προσέγγισή του στην αξιολόγηση της γραπτής σας εργασίας.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

2. Οργανώστε τη δομή της εργασίας

- Διαβάζοντας, προσπαθήστε να κατανοήσετε κριτικά το διάλογο που υπάρχει γύρω από το θέμα σας, σχηματίζοντας σιγά-σιγά τη δική σας άποψη.
- Δεν θα πρέπει να διαμορφώσετε τις απαντήσεις σας πριν λάβετε υπόψη όσο περισσότερα στοιχεία γίνεται και κυρίως μην προσπαθείτε να "αποδείξετε" προκαθορισμένες τοποθετήσεις ή να επιβεβαιώσετε την άποψη που υποθέτετε ότι θα ασπάζεται ο αξιολογητής της εργασίας.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

3. Αναπτύξτε το θέμα με δικά σας λόγια και με βάση το πλάνο σας

- Η εργασία πρέπει να αναπτυχθεί με δικά σας λόγια και όχι επαναλαμβάνοντας εκφράσεις, παραγράφους ή προτάσεις που είναι ήδη διατυπωμένες στα βιβλία της θεματικής ενότητας ή αλλού. Γνωρίζετε ότι η αντιγραφή ισοδυναμεί με αποτυχία.
- Κρατάτε σημειώσεις από τη μελέτη του υλικού και χρησιμοποιείτε τις στην εργασία σας. Οι σκέψεις σας θα αναπτυχθούν πολύ καλύτερα αν ακολουθήσετε τα δικά σας λόγια και εκφράσεις.

Αυτός ο τρόπος θα σας βοηθήσει να θυμάστε τι έχει γραφτεί σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο των κεφαλαίων που μελετάτε και να το προσαρμόσετε στις δικές σας ανάγκες. Εάν επιθυμείτε να προσθέσετε μία παράγραφο ή σκέψεις άλλου συγγραφέα τότε θα πρέπει να αναφέρετε το όνομα του και την πηγή της πληροφορίας μέσα στο κείμενο αλλά και στη βιβλιογραφία.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

4. Σημειώνετε τις παραπομπές κατά τη διάρκεια συγγραφής της εργασίας και ποτέ στο τέλος

- Γράφοντας την εργασία φροντίστε να σημειώνετε αμέσως τις παραπομπές σας ώστε να μην ξεχάσετε κάποια στο τέλος, αλλά ούτε και να ψάχνετε μετά, χάνοντας χρόνο.
- Αρχίστε τη σύνταξη της εργασίας εγκαίρως και τελειώστε την λίγες μέρες πριν την παράδοση, ώστε να την αφήσετε στην άκρη για λίγο και να μπορέσετε να την ξαναδιαβάσετε με ουδέτερο, αποστασιοποιημένο τρόπο, σαν να επρόκειτο για το κείμενο κάποιου άλλου.

Κανόνες για μια σωστή μεταπτυχιακή εργασία

- Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει ενότητες και υποενότητες, στις οποίες θα έχετε δώσει τον κατάλληλο τίτλο. Κάθε ενότητα και υποενότητα πρέπει να έχει περιεχόμενο που να αντιστοιχεί : α) στον τίτλο της ενότητας και υποενότητας, β) να μην επικαλύπτεται με εκείνο άλλων ενοτήτων και υποενοτήτων και γ) να συνδέεται και να μην αντιφάσκει με το περιεχόμενο των ενοτήτων- υποενοτήτων που προηγούνται ή έπονται.
- Από παράγραφο σε παράγραφο και από ενότητα σε ενότητα το κείμενο πρέπει να αναπτύσσει μία ολοκληρωμένη επιχειρηματολογία, δηλαδή την τεκμηριωμένη άποψη σας για το ζητούμενο της εργασίας.

Δομή του κειμένου

Μια μεταπτυχιακή εργασία αποτελείται συνήθως από τρία κύρια μέρη: *εισαγωγή, κυρίως θέμα και συμπεράσματα*

A. Εισαγωγή

Η εισαγωγή και η περίληψη της εργασίας είναι τα μέρη που γράφονται αφού ολοκληρωθεί η εργασία. Στην εισαγωγή δύο είναι τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει ο φοιτητής:

- Εξηγεί με δικά του λόγια το θέμα της εργασίας
- Αναφέρει πως πρόκειται να διαρθρώσει την εργασία, πως θα ανταποκριθεί σε αυτά του ζητούνται να αναπτύξει και ποια μεθοδολογία θα ακολουθήσει

Δομή του κειμένου

A. Εισαγωγή (συνέχεια)

- Η εισαγωγή είναι το μέρος της εργασίας το οποίο θα επεξεργαστείτε λίγο λίγο, όσο προχωρεί η εργασία.
- Θα πρέπει να καταγράψετε ξεκάθαρα το πώς θα απαντήσετε το ερώτημα και τον τρόπο προσέγγισης που θα ακολουθήσετε *εκ των υστέρων* (και εκ του ασφαλούς), αποφεύγοντας τις ανακολουθίες ανάμεσα στις αρχικές σας φιλοδοξίες και σε ότι τελικά πράγματι κατορθώνει να πραγματοποιηθεί η εργασία σας.

Δομή του κειμένου

B. Κυρίως θέμα

- Πρόκειται για το κείμενο που δεν είναι περιγραφικό αλλά αναλυτικό και συνθετικό. Αυτό σημαίνει ότι ο φοιτητής δεν θα πρέπει να μεταφέρει μέρη ή αποσπάσματα του διδακτικού υλικού στο κείμενο αλλά να αναπτύξει με δικό του τρόπο τις πληροφορίες που του δίνονται στο διδακτικό υλικό ή σε άλλες βιβλιογραφικές αναφορές.
- Ο φοιτητής θα πρέπει να κρατήσει μια κριτική στάση απέναντι στις διάφορες βιβλιογραφικές πηγές. Μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση είναι να παρουσιαστεί η ιδέα και μετά να αναλυθούν τα ευρήματα γύρω από την ιδέα τεκμηριώνοντας τα με αναφορές σε διάφορες ερευνητικές μελέτες που σχετίζονται με αυτά. Ο τρόπος αυτός εξασφαλίζει τη συζήτηση στον εντοπισμό της ομοφωνίας και διαφωνίας διαφορετικών μελετών.

Δομή του κειμένου

B. Κυρίως θέμα (συνέχεια)

- Ο κάθε φοιτητής που εκπονεί μια εργασία την αναπτύσσει με διαφορετικούς και προσωπικούς τρόπους. Παρότι η εργασία στην τελική της μορφή έχει μια σαφή διάρθρωση, με εισαγωγικό, κύριο και συμπερασματικό μέρος, κατά τη διάρκεια της εκπόνησης η σειρά αυτή δεν χρειάζεται απαραίτητα να τηρείται.
- Καλό είναι ωστόσο να ξεκινάτε από ένα διάγραμμα για τη δομή της εργασίας σας. Επιστρέψτε στη διατύπωση του θέματος που σας έχει δοθεί, αναγνωρίζετε τις κεντρικές έννοιες που πρέπει να αναλύσετε αλλά και τα επιμέρους ζητούμενα και σχεδιάζετε αναλυτικά τα περιεχόμενα κάθε απάντησης.

Δομή του κειμένου

B. Κυρίως θέμα (συνέχεια)

Τι αποκομίζει ο φοιτητής μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση;

- ✓ Εντοπίζει τα προβλήματα που υπάρχουν στη διερεύνηση του θέματος που πραγματεύεται
- ✓ Βλέπει πως αυτά έχουν αντιμετωπιστεί από προηγούμενους ερευνητές
- ✓ Βλέπει το σχεδιασμό της έρευνας που χρησιμοποίησαν για την προσέγγιση του θέματος
- ✓ Βλέπει το είδος της στατιστικής ανάλυσης που προσφέρεται για την ανάλυση του συγκεκριμένου θέματος και τα συμπεράσματα που απορρέουν από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων

Δομή του κειμένου

Γ. Συμπεράσματα

Εδώ ο φοιτητής ακολουθεί τα εξής βήματα:

- Συντάσσει μία περίληψη στην οποία εντοπίζει τα βασικά σημεία της εργασίας που εκπόνησε
- Ελέγχει αν το γραπτό στο σύνολο του έχει απαντήσει στα ζητούμενα
- Τα συμπεράσματα της εργασίας θα πρέπει στην ουσία να «απαντούν» στα ερωτήματα (ή στο κύριο ερώτημα) που έχει τεθεί στην εισαγωγή.
- Με άλλα λόγια, *αφού στην εισαγωγή έχετε καθορίσει το στόχο της εργασίας σας, στα συμπεράσματα θα πρέπει να αποδείξετε ότι τον πετύχατε*

Παραδείγματα εργασιών (προγραμματισμός)

1. α) Ο προγραμματισμός αποτελεί σύμφωνα με πολλούς επιστήμονες την κορωνίδα της διοίκησης αφού θέτει τις βάσεις για τα επόμενα στάδια δράσης. Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας επισκεφθείτε κάποιο τμήμα δημόσιας ή ιδιωτικής μονάδας υγείας και συζητήστε με τον προϊστάμενο τον τρόπο και τις διαδικασίες προγραμματισμού που ασκούνται στο εν λόγω τμήμα. Έχοντας κατά νου τα βήματα του προγραμματισμού σχολιάστε κριτικά τις διαδικασίες που ακολουθεί ο προϊστάμενος του συγκεκριμένου τμήματος στο πλαίσιο της ευθύνης και των αρμοδιοτήτων του για την αντιμετώπιση των βασικών θεμάτων και προβλημάτων.

Παραδείγματα εργασιών (προγραμματισμός)

β) Αναλύστε τυχόν παραλείψεις ή αποκλίσεις που διαπιστώσατε κατά την εφαρμογή της διαδικασίας του προγραμματισμού από το συγκεκριμένο προϊστάμενο. Ακολουθώντας τα βήματα του προγραμματισμού, εκπονείστε ένα δικό σας ρεαλιστικό προγραμματισμό (στρατηγικό ή λειτουργικό) λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες δυσκολίες και περιορισμούς υπάρχουν στη συγκεκριμένη μονάδα ή τμήμα. Πρόσθετα αποτυπώστε το βαθμό στον οποίο πραγματοποιείται το πρώτο και δεύτερο βήμα του προγραμματισμού, δηλαδή η αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης μέσω της συλλογής και επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων. Προτείνετε τρόπους έτσι ώστε να υπάρχουν διαθέσιμα τα απαραίτητα δεδομένα.

Παραδείγματα εργασιών (προγραμματισμός)

Λέξεις κλειδιά:

1. α) Ο **προγραμματισμός** αποτελεί σύμφωνα με πολλούς επιστήμονες την κορωνίδα της διοίκησης αφού θέτει τις βάσεις για τα επόμενα στάδια δράσης. Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας επισκεφθείτε κάποιο **τμήμα δημόσιας ή ιδιωτικής μονάδας υγείας** και συζητήστε με τον προϊστάμενο τον τρόπο και τις **διαδικασίες προγραμματισμού** που ασκούνται στο εν λόγω τμήμα. Έχοντας κατά νου τα βήματα του προγραμματισμού σχολιάστε κριτικά τις **διαδικασίες** που ακολουθεί ο προϊστάμενος του συγκεκριμένου τμήματος στο πλαίσιο της ευθύνης και των αρμοδιοτήτων του για την **αντιμετώπιση των βασικών θεμάτων και προβλημάτων**.

Παραδείγματα εργασιών (προγραμματισμός)

β) Αναλύστε τυχόν **παραλείψεις ή αποκλίσεις** που διαπιστώσατε κατά την **εφαρμογή της διαδικασίας του προγραμματισμού** από το συγκεκριμένο προϊστάμενο. Ακολουθώντας τα βήματα του προγραμματισμού, **εκπονείστε ένα δικό σας ρεαλιστικό προγραμματισμό (στρατηγικό ή λειτουργικό)** λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες δυσκολίες και περιορισμούς υπάρχουν στη συγκεκριμένη μονάδα ή τμήμα. Πρόσθετα **αποτυπώστε το βαθμό** στον οποίο πραγματοποιείται το πρώτο και δεύτερο βήμα του προγραμματισμού, δηλαδή **η αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης μέσω της συλλογής και επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων**. Προτείνετε τρόπους έτσι ώστε να υπάρχουν **διαθέσιμα τα απαραίτητα δεδομένα**.

Βιβλιογραφικές πηγές (προγραμματισμός)

A. Εγχειρίδια του Ανοικτού Πανεπιστημίου

1. Δίκαιος Κ, Κουτούζης Μ., Πολύζος και συν. Βασικές αρχές διοίκησης διαχείρισης υπηρεσιών υγείας. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα 1999.
2. Λιαρόπουλος Λ. Η οργάνωση ως λειτουργία της διοικητικής επιστήμης. Στο: Οργάνωση υπηρεσιών και συστημάτων υγείας (Α' Τόμος). ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις, Αθήνα 2007: 233-238.
3. Λιαρόπουλος Λ. Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας. Σημειώσεις Διδασκαλίας. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Νοσηλευτικής, Αθήνα 1991:147.

Β. Αναζήτηση στο διαδίκτυο με λέξεις κλειδιά

Google: Showing results for [στρατηγικός και λειτουργικός προγραμματισμός](#)

About 173,000 results

DOC] [Οργανισμός – Εκπαιδευτικός Οργανισμός](#)

[users.sch.gr/andfilias/ergasies/ekp62_1h.doc](#) - [Translate this page](#)

You +1'd this publicly. [Undo](#)

File Format: Microsoft Word - [Quick View](#)

Στάδια διαδικασίας λήψης απόφασης. 9. 3. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
10. **Στρατηγικός** Προγραμματισμός 10. **Λειτουργικός Προγραμματισμός** 10 ...

[PDF] [ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ Το Όραμά μας](#)

[www.paideia.org.cy/.../17_1_2008_stratigikos_she...](#) - [Translate this page](#)

You +1'd this publicly. [Undo](#)

File Format: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ. Η Ολική Αναθεώρηση του Εκπαιδευτικού ...

Google: Showing results for [στρατηγικός και λειτουργικός προγραμματισμός στον τομέα της υγείας](#)

About 125,000 results

[PDF]

[Ιανουαριος 2007 υπουργειο υγειας & κοινωνικης αλληλεγγυης - Urbact](#)

File Format: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)

Στρατηγικό Σχέδιο **τομέα Υγείας** και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Προγραμματική Περίοδος ... Μονάδα Α **Προγραμματισμού** & Αξιολόγησης. ATHENS, JANUARY ... PDF]

[ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγεία ...](#)

File Format: PDF/Adobe Acrobat

Στρατηγικό Σχέδιο **Τομέα Υγείας** και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ... προώθησης του οργανωτικού, **λειτουργικού** και οικονομικού εκσυγχρονισμού του Εθνικού Συστήματος ... πρότυπα εφαρμογής του **στρατηγικού προγραμματισμού** στη Δημόσια ...

•[DOC]

•[Ελληνικό Δημόσιο Νοσοκομείο: Ανάλυση των ... - Health Academy](#)

Ειδικότερα στον **τομέα** της δημόσιας **υγείας**, βρίσκεται στο αρχικό του στάδιο. ....**στρατηγικού**, όσο και σε επίπεδο **λειτουργικού** σχεδιασμού-**προγραμματισμού**.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
Δ' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
2007-2013**

ΑΘΗΝΑ, Μάιος 2008

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Ανάλυση του ευρύτερου περιβάλλοντος του Τομέα Υγείας.....

- 1.1. Κοινωνικο-Οικονομικοί Δείκτες.....
- 1.2. Δημογραφικές Εξελίξεις.....
- 1.3. Επιδημιολογικές Εξελίξεις – Επίπεδο Υγείας.....
- 1.4. Αξιολόγηση – Συμπεράσματα.....
- 1.5. Ζήτηση υπηρεσιών υγείας.....
- 1.6. Το επίπεδο των υπηρεσιών υγείας & κοινωνικής αλληλεγγύης.....
  - 1.6.1. Δημόσια Υγεία.....
  - 1.6.2. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.....
  - 1.6.3. Ψυχική Υγεία.....
  - 1.6.4. Κοινωνική Αλληλεγγύη.....
  - 1.6.5. Ψηφιακή Σύγκλιση.....
- 1.7. Σύνοψη δυνατών & αδυνάτων σημείων και απειλών & ευκαιριών του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.....
- 1.8. Ιεράρχηση αναγκών του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.....

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Στρατηγική του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.....

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Κύριο μέρος της μελέτης

1. Ιστορική αναδρομή και σημερινή πραγματικότητα

2. Περιγραφή μεθοδολογίας

2.1. Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης

2.2. Συλλογή και επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων

2.3. Σχεδιασμός του υγειονομικού προγράμματος

2.4. Εκπόνηση τεχνο-οικονομικής μελέτης

2.5. Εφαρμογή του σχεδιασμού-προγραμματισμού

Αποτελέσματα-συζήτηση

3.1. Αξιολόγηση του σχεδιασμού-προγραμματισμού

3.2. Δείκτες αξιολόγησης της λειτουργίας της Χ κλινικής

Συμπεράσματα

Βιβλιογραφία

Παραδείγματα εργασιών

2α) Αναπτύξτε τα πρότυπα οργάνωσης και χρηματοδότησης συστημάτων υγείας. Ποια τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων προτύπων οργάνωσης και χρηματοδότησης; Που κατατάσσετε το σύστημα υγείας της χώρας σας;

β) Αναπτύξτε τις μεθόδους αποζημίωσης του ιατρικού προσωπικού και των νοσοκομείων παραθέτοντας τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε μιας από αυτές και αξιολογήστε κατά πόσο η κάθε μέθοδος συμβάλλει στην αποδοτικότητα του συστήματος υγείας.

Παραδείγματα εργασιών

Λέξεις κλειδιά:

2α) Αναπτύξτε τα πρότυπα **οργάνωσης** και **χρηματοδότησης** **συστημάτων υγείας**. Ποια τα **πλεονεκτήματα** και **μειονεκτήματα** των διαφόρων **προτύπων οργάνωσης** και **χρηματοδότησης**; Που κατατάσσετε το **σύστημα υγείας της χώρας σας**;

β) Αναπτύξτε τις **μεθόδους αποζημίωσης** του **ιατρικού προσωπικού** και των **νοσοκομείων** παραθέτοντας τα **πλεονεκτήματα** και **μειονεκτήματα** κάθε μιας από αυτές και αξιολογήστε κατά πόσο η κάθε μέθοδος συμβάλλει στην **αποδοτικότητα** του συστήματος υγείας.

Βιβλιογραφικές πηγές

1. Σιγάλας Ι. Η δημόσια περίθαλψη. Προβλήματα και προοπτικές. Απρίλιος 2008 [rpt].
2. Σουλιώτης Κ. Ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα στο ελληνικό σύστημα υγείας. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2000.
3. Preker A, Jakab M, Schneider M. Health financing reforms in central and eastern Europe and the former Soviet Union. In: Mossialos E, Dixon A, Figueras J, Kutzin J (eds) Funding health care: options for Europe. European Observatory on Health Care Systems Series 2002.
4. Schmahl W. Financing social security in Germany: proposals for changing its structure and some possible effects In: Black SW (ed) Globalization, technological change and labour markets. Dordrecht, Kluwer Academic 1998.

Google: Οργάνωση συστημάτων υγείας

[Υγειονομική περίθαλψη - Οργάνωση των συστημάτων υγείας ...](#)

[ec.europa.eu/health/healthcare/health_systems.../index_el.htm](#) - [Cached](#)

European Commission - Η ΕΕ συνεργάζεται με φορείς όπως το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις Πολιτικές και τα **Συστήματα Υγείας**, ώστε να εξεταστούν οι ...

[:BiblioNet : Οργάνωση υπηρεσιών και συστημάτων υγείας ...](#)

[www.biblionet.gr/.../Οργάνωση_υπηρεσιών_και_συστημάτων_υγείας](#) - [Cached](#)

Οργάνωση υπηρεσιών και **συστημάτων υγείας** / Λιαρόπουλος, Λυκούργος Λ. Το Σύστημα **Υγείας** μιας χώρας είναι η αντανάκλαση της ιδεολογικής, πολιτισμικής ...

[Θεσμικό πλαίσιο και οργάνωση συστημάτων υγείας](#)

[dsep.uop.gr/index.php?option=com_content&view...el](#) - [Cached](#)

Γνωστικό αντικείμενο: Θεσμικό πλαίσιο και **οργάνωση συστημάτων υγείας**.

Θεματική ενότητα: Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο του συστήματος υγείας. Εξάμηνο

...

[Διεθνή Συστήματα Υγείας \(Οργάνωση Υπηρεσιών & Συστημάτων ...](#)

[entertainment.in.gr/html/ent/392/ent.99392.asp](#) - [Cached](#)

Τρία χρόνια μετά την κυκλοφορία του πρώτου πανεπιστημιακού συγγράμματος

«**Οργάνωση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας**» ο διακεκριμένος Καθηγητής του ...

Google: Οργάνωση συστημάτων υγείας

«Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας»

amacris.ode.unipi.gr/present_oik/09_health.pdf - [Similar](#)

Πρότυπα **οργάνωσης**. ◦ Εθνικά **Συστήματα Υγείας** με περιορισμένο ιδιωτικό τομέα. ◦ **Συστήματα** Κοινωνικής Ασφάλισης με περιορισμένο ιδιωτικό τομέα ...

Τα Συστήματα Υγείας στην Ευρώπη

www.mednet.gr/archives/2005-1/pdf/8.pdf - [Cached](#) - [Similar](#)

στο Σύστημα **Υγείας**. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση διακρίνονται τέσσερα πρότυπα **οργάνωσης** και διοίκησης των **Συστημάτων Υγείας**. Το πρώτο αναφέρεται στο ...

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ - ESDY.gr

www.nsph.gr/?page=dyyb-organosi-sy.py - [Cached](#)

Εξάμηνο Μαθήματος, 2ου Εξαμήνου, Κατηγορία Μαθήματος, Κορμού. Κωδικός Μαθήματος, ΟΡΓΑΝ, Πιστωτικές Μονάδες, 5. Διδάσκων/ουσα, Χ.Οικονόμου ...

Οι Μέθοδοι Χρηματοδότησης της Νοσοκομειακής και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Ελλάδα

Θεοδούλα Αδαμακίδου,¹
Αθηνά Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου²

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2009, 48(1): 37-49

Οι πηγές χρηματοδότησης των συστημάτων υγείας

Η έννοια της χρηματοδότησης μπορεί να προσδιοριστεί ως η ανάγκη εξεύρεσης πόρων και η κατανομή αυτών. Στην περίπτωση των συστημάτων υγείας, η έννοια λαμβάνει ένα σύνθετο περιεχόμενο² για να συμπεριλάβει τις πηγές και τους φορείς προέλευσης των πόρων, τις μεθόδους χρηματοδότησης-αποζημίωσης, τους τρόπους διαχείρισης, και, τέλος, τα κριτήρια κατανομής τους.

Οι πηγές χρηματοδότησης των συστημάτων υγείας^{1,3,4} διακρίνονται σε δημόσιες και ιδιωτικές. Οι δημόσιες πηγές είναι ο κρατικός προϋπολογισμός (άμεση, έμμεση και ει-

Εκτίμηση αποδοτικότητας ελληνικών δημόσιων νοσοκομείων

Μ. Καλογεροπούλου

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2011, 28(6):794-803

Η έννοια της αποδοτικότητας των νοσοκομείων σχετίζεται με την ορθολογική κατανομή και διαχείριση των περιορισμένων πόρων, για την παραγωγή υπηρεσιών υγείας και διακρίνεται σε δύο κατηγορίες:^{4,5}

παραγωγικότητα της υγειονομικής μονάδας. Ο έλεγχος της αποδοτικής χρήσης των υγειονομικών πόρων επιτυγχάνεται μέσω της βελτίωσης της ικανότητας του οργανισμού υγείας να προλαμβάνει τη νόσο ή να παρέχει τη δυνατότητα στον

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

1. Χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας

1.1. Δημόσιες πηγές χρηματοδότησης

1.2. Ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης

2. Χρηματοδότηση του συστήματος υγείας της Κύπρου

2.1. Αποζημίωση ιατρών

2.2. Αποζημίωση νοσοκομείων

3. Αποζημίωση των προμηθευτών υγείας

3.1. Αποζημίωση ιατρών

3.2. Αποζημίωση νοσοκομείων

Συζήτηση- Συμπεράσματα

Βιβλιογραφία

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αγαθού «φροντίδα υγείας»

3.1. Ασύμμετρη πληροφόρηση

3.2. Σχέση αντιπροσώπευσης

3.3. Προκλητή ζήτηση

3.4. Αβεβαιότητα

3.5. Ασφάλιση υγείας – Ηθικός κίνδυνος – Δυσμενής επιλογή

3.6. Ανεπαρκής οικονομική αξιολόγηση των προγραμμάτων και υπηρεσιών υγείας

3.7. Εξωτερικές οικονομίες

3.8. Μονοπώλιο

3.9. Ανισότητες

3.10. Η ανάγκη δημόσιας παρέμβασης στην υγεία

Πίνακας περιεχομένων (συνέχεια)

- 4. Συστήματα υγείας
  - 4.1. Το βρετανικό σύστημα υγείας
  - 4.2. Το γερμανικό σύστημα υγείας
  - 4.3. Το κυπριακό σύστημα υγείας σε σχέση με το βρετανικό και γερμανικό σύστημα
- 5. Συμπεράσματα
- 6. Βιβλιογραφία

Παραδείγματα εργασιών

3. Εξηγήστε για ποιους λόγους η αγορά αποτυγχάνει να οδηγήσει στην αποτελεσματική και βέλτιστη παροχή υπηρεσιών υγείας.

Να περιγραφεί το Σύστημα Υγείας μιας Ευρωπαϊκής χώρας που ακολουθεί α.) το πρότυπο Κοινωνικής Ασφάλισης - Bismarck, που βασίζεται κυρίως στην χρηματοδότηση από εισφορές και β) το πρότυπο Κοινωνικής Ασφάλειας Beveridge - Εθνικά Συστήματα Υγείας, που βασίζεται κυρίως στην χρηματοδότηση από φορολογία και να συγκριθεί με το Σύστημα Υγείας της χώρας σας.

Παραδείγματα εργασιών

Λέξεις κλειδιά:

3. Εξηγήστε για ποιους λόγους η **αγορά αποτυγχάνει** να οδηγήσει στην **αποτελεσματική** και βέλτιστη **παροχή υπηρεσιών υγείας**.

Να περιγραφεί το **Σύστημα Υγείας μιας Ευρωπαϊκής χώρας** που ακολουθεί α.) το πρότυπο Κοινωνικής Ασφάλισης - **Bismarck**, που βασίζεται κυρίως στην χρηματοδότηση από εισφορές και β) το πρότυπο Κοινωνικής Ασφάλειας **Beveridge** - Εθνικά Συστήματα Υγείας, που βασίζεται κυρίως στην χρηματοδότηση από φορολογία και να **συγκριθεί με το Σύστημα Υγείας της χώρας σας**.

Βιβλιογραφικές πηγές (αποτυχία της αγοράς)

Εγχειρίδια του πανεπιστημίου

- Υφαντόπουλος Γ (2006). *Τα Οικονομικά της Υγείας - Θεωρία και Πολιτική*. Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδάνος, Αθήνα.
- Ματσαγγάνης Μ (2002). Η δημόσια παρέμβαση στον τομέα της υγείας. *Οικονομική και Χρηματοδοτική Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας*, Τόμος Α, ΕΑΠ Πάτρα, σ.15-40.
- Κυριόπουλος Γ. και συν (1999). *Τα οικονομικά της υγείας από το Α ως το Ω*. Εξάντας Εκδοτική, Αθήνα.
- Λιαρόπουλος Λ. Η ολοκλήρωση του συστήματος υγείας: σύγκλιση προσφοράς, ζήτησης και πραγματικών αναγκών, στο: *Οργάνωση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας*. Α' Τόμος. Εκδόσεις ΒΗΤΑ 2007.

Βιβλιογραφικές πηγές (αποτυχία της αγοράς)

1. World Health Organization, European Observatory on Health Care Systems, *Health Care Systems In Transition, Germany* (2000).
2. World Health Organization, The European Observatory on Health Systems and Policies, *Health Care Systems In Transition, HiT Summary, Germany* (2004).
3. Docteur E, Oxley H. Health care systems: lessons from the reform experience. OECD Health Working Papers. Paris 2003.
4. Carrin G, James C, Evans D. Achieving universal health coverage: developing the health financing system. Technical briefs for policy-makers. World Health Organization, Geneva 2005. WHO/EIP/HSF/PB/05.01.

Google: αποτυχία της αγοράς
About 1,160,000 results

[Αποτυχία της Αγοράς \(market failure\) | Ευρετήριο Οικονομικών Όρων](#)
[www.euretirio.com/.../apotyxia-tis-agoras.ht...](#) - Greece [Cached](#) - [Translate this page](#)

You +1'd this publicly. [Undo](#)

Αποτυχία της αγοράς ονομάζεται μία κατάσταση όπου η αγορά μόνη της αποτυγχάνει να κατανείμει αποτελεσματικά τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους.

[PDF]

[Πολιτικές βασισμένες στην αγορά](#)

[users.uom.gr/~esartz/teaching/micro/Section8.pdf](#) [Similar](#) - [Translate this page](#)

You +1'd this publicly. [Undo](#)

File Format: PDF/Adobe Acrobat - [Quick View](#)

3. **Αποτυχία αγορών.** ▫ Όταν η λειτουργία της αγοράς επηρεάζει άτομα έξω από την αγορά, τότε δημιουργούνται παρενέργειες που ονομάζονται εξωτερικότητες ...

[PPT]

Οικονομικά της Υγείας
Η αποτυχία των εργαλείων της αγοράς και των
ρυθμιστικών μηχανισμών κρατικής παρέμβασης στον
υγειονομικό τομέα: η αναζήτηση μιας σύνθεσης

Γιάννης Κυριόπουλος
MD, MSc, MPH, PhD
Τομέας Οικονομικών της Υγείας
Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας

Αθήνα
Απρίλιος 2011

Παραδείγματα εργασιών

4. Ως σύμβουλος του Υπουργού Υγείας, αρμόδιος για θέματα ανάπτυξης και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στον υγειονομικό τομέα, καλείστε ενόψει κάποιας μεταρρύθμισης να καταθέσετε έκθεση σχετικά με τον προγραμματισμό, την ανάπτυξη και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η απάντησή σας θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή της κατάστασης με σχετικά στοιχεία και δείκτες, υπάρχοντα προβλήματα/ελλείψεις/ανεπάρκειες που συνδέονται με το ανθρώπινο δυναμικό, και στο τέλος συγκεκριμένες και ρεαλιστικές προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης τόσο σε μακρο όσο και μικρο –επίπεδο.

Παραδείγματα εργασιών

Λέξεις κλειδιά:

4. Ως σύμβουλος του Υπουργού Υγείας, αρμόδιος για θέματα ανάπτυξης και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στον υγειονομικό τομέα, καλείστε ενόψει κάποιας μεταρρύθμισης να καταθέσετε έκθεση σχετικά με τον προγραμματισμό, την ανάπτυξη και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η απάντησή σας θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή της κατάστασης με σχετικά στοιχεία και δείκτες, υπάρχοντα προβλήματα/ελλείψεις/ανεπάρκειες που συνδέονται με το ανθρώπινο δυναμικό, και στο τέλος συγκεκριμένες και ρεαλιστικές προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης τόσο σε μακρο όσο και μικρο –επίπεδο.

Βιβλιογραφικές πηγές

1. Dussault G, Dubois CA. Human resources for health policies: a critical component in health policies. *Human Resources for Health* 2003;1:1.
2. Dussault G, Franceschini MC. Not enough there, too many here: understanding geographical imbalances in the distribution of the health workforce. *Human resources for Health* 2006;4:12.
3. Νόμος που προβλέπει για την εισαγωγή γενικού σχεδίου υγείας και για συναφή θέματα. Ν.89(1)/2001;3497:11-18.
4. Blumentahl L. Geographic imbalances of physician supply: an international comparison. *Journal of Rural Health* 1994;10(2):109-118.
5. Στατιστικές Υγείας και Νοσοκομείων 2007. *Στατιστικές Υγείας* 2009;11:28.
6. Global Atlas of the Health Workforce, WHO 2009. Accessed at: <http://www.who.int/globalatlas/dataQuery/reportData.asp>. Accessed on 15/04/09.

Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στην υγεία και η στελέχωση των υπηρεσιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας

1. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Ένα αποτελεσματικό σύστημα υγείας εξαρτάται κυρίως από την επάρκεια, την ποιότητα και την ορθολογική κατανομή του υγειονομικού προσωπικού. Η παραγωγή ανθρώπινου δυναμικού, ιδιαίτερα στις υπηρεσίες υγείας που είναι «έντασης εργασίας», απαιτεί σχεδιασμό μακράς πνοής, που λαμβάνει υπόψη του την ισότιμη κατανομή ανά κατηγορία και γεωγραφική θέση, παράλληλα με την εσωτερική διαδικασία της παρακίνησης του προσωπικού και της ορθολογικής διαχείρισής του. Ο

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2000, 17(6):627-639
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2000, 17(6):627-639

Ν. Πολύζος,¹
Ι. Υφαντόπουλος²

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού στον υγειονομικό τομέα

Κελέση-Σταυροπούλου Ν. Μάρθα¹, Σταυροπούλου Κ. Ματίνα²

1. Προσδιορισμός των αναγκών και πλήρωση θέσεων στις υγειονομικές μονάδες

Ο σχεδιασμός για την κάλυψη των αναγκαίων θέσεων σε μια νοσοκομειακή μονάδα είναι συνάρτηση της μελέτης των γενικότερων αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό. Η έρευνα

Οργάνωση των πληροφοριών για τη σύνταξη της εργασίας

Παραδείγματα καταγραφής πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν στην εργασία από επιστημονικά άρθρα:

.....Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται διακρίνονται σε τέσσερεις κύριες κατηγορίες: δείκτες εργασίας (κενές θέσεις, αύξηση της ανθρώπινου δυναμικού, ποσοστό ανεργίας, ποσοστό αποχώρησης), β) δείκτες κινητικότητας, δείκτες οικονομικοί, δείκτες που βασίζονται στον πληθυσμό (σχέση ιατρών/πληθυσμού, νοσηλευτών/πληθυσμού)....

[Blumentahl L. *Geographic imbalances of physician supply: an international comparison. Journal of Rural Health* 1994;10(2):109-118]

Οργάνωση των πληροφοριών για τη σύνταξη της εργασίας

Παράδειγμα καταγραφής πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν στην εργασία από επιστημονικά άρθρα:

...Οι προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για τον προγραμματισμό των αναγκών σε προσωπικό υγείας είναι οι ακόλουθες: α) σχεδιασμός που βασίζεται στις ανάγκες, β) η σχέση προσωπικού/πληθυσμό, γ) οι στόχοι των υπηρεσιών για την παραγωγή και κατανομή των ανθρωπίνων πόρων, γ) η προσέγγιση που βασίζεται στη ζήτηση η οποία επηρεάζεται από την οικονομική δυναμικότητα και κοινωνικοπολιτισμικούς παράγοντες που διαγράφουν τις αντιλήψεις για τις ανάγκες των υπηρεσιών, δ) οι εισαγωγές στα πανεπιστήμια που βασίζονται στις πολιτικές του Υπουργείου Υγείας/ Παιδείας, δ) σύγκριση που βασίζεται στη σύγκριση των πόρων ανθρώπινου δυναμικού με ένα μοντέλο σε μία περιφέρεια ή χώρα.....

[Zurn P, Dal Poz M, Stilwell B, Adams O. Imbalances in the health workforce: briefing paper. Geneva. World Health Organization 2002].

Βιβλιογραφία

1. Κριεμάδης Θ, Κουρτεσοπούλου Α. Οδηγός συγγραφής πρότασης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών. Τμήμα Οργάνωσης & Διαχείρισης Αθλητισμού, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σπάρτη 2010.
2. Γενικές οδηγίες εκπόνησης γραπτών εργασιών. Σχολή ανθρωπιστικών Σπουδών. Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών: «Σπουδές στην εκπαίδευση». Θεματική ενότητα: «Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη». Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2006-2007.
3. Γκίλλης Ε. Οδηγίες για τις γραπτές εργασίες. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών.
4. Καλογιαννάκης Μ. «Χρήση Η/Υ στην εκπαίδευση», ppt.

APPENDIX V

INSTRUCTORS TRAINING SEMINAR

INSTRUCTORS TRAINING SEMINAR

Open and Distance Education

Instructors:

Andreas PAVLAKIS

Vasilios RAFTOPOULOS

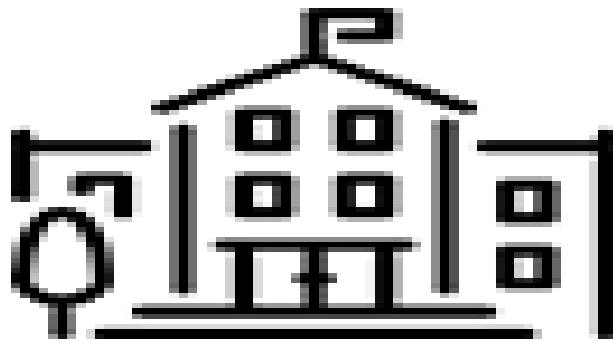
Savvas ZANNETOS

First Day	
Ωρα/ Time	Θεματολογία Topics
09. 00	Αλληλογνωριμία i. Εισαγωγικά ii. Στόχοι Σεμιναρίου iii. Ποιότητα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση iv. Χαρακτηριστικά ενήλικων σπουδαστών και Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση Mutual acquaintance i. Introduction ii. Seminar Objectives iii. Quality in distance education

	iv. Characteristics of Adult Students and Distance Education
11.30	<p>Παρουσίαση Εργαλείων Τηλεκπαίδευσης Παρουσίαση των βασικών Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται σήμερα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-mail • Ιστοσελίδες • Ψηφιακά αποθετήρια • Fora • Εργαλεία web 2.0 (social networks, wikis, blogging) <p>Presentation of Distance Learning Tools Presentation of the basic Information and Communication Technologies used today in distance education</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-mail • Websites • Digital repositories • Fora • Web 2.0 tools (social networks, wikis, blogging)
Second Day	
09.00	<p>Η αναγκαιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και οι ιδιαιτερότητές του</p> <p>Μεθοδολογία οργάνωσης Ο.Σ.Σ / ΟΣΤ Συσχετισμός με τις αρχές της ΑεξΑΕ και της Εκπαίδευσης Ενηλίκων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία μιας ΟΣΣ • Εναλλακτικά σενάρια στις ΟΣΣ • Επικοινωνία ΣΕΠ – φοιτητών ενδιάμεσα των ΟΣΣ <p>The necessity of the educational material and its peculiarities</p> <p>Group Counselling Meetings (GCM) organization methodology Correlation with the principles of Distance Education and Adult Education</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elements of an GCM • Alternative scenarios in GCM • Communication of Adjunct Professor - students between GCM
Third day	
09.00	<p>Αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο οι διδάσκοντες αξιολογούν τις γραπτές εργασίες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχολιασμός / αξιολόγηση γραπτών εργασιών • Λογοκλοπία <p>Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μελών ΣΕΠ Evaluate the way in which professors evaluate written assignments</p> <ul style="list-style-type: none"> • Commentary / evaluation of written assignments • Plagiarism <p>Rights and Obligations of Adjunct Professor</p>

APPENDIX VI

TEACHING STAFF WORKING METHODOLOGY

Teaching Staff Working Methodology

Nicosia - Cyprus

Working Methodology Document for Teaching Staff

On

Interaction between students, students and teaching staff, students and study guides/material of study, including teleconferences and assessment.

Introduction

The main part of asynchronous communication between students, as well as communication between students and teaching staff is done online through the Moodle Learning Management System and through specially designed fora. These are places where participating students and tutors can develop relationships, exchange information and ideas, receive feedback, deepen, think critically, react, co-construct knowledge, and ultimately decide how and where to apply the newly acquired knowledge. For this reason, particular emphasis is based on the interaction that is being developed in online teaching.

At the theoretical level, with regard to the evolution of the interaction and the kind of information exchanged between the participants in the online learning environments, we follow the five stages of the Salmon model (2000)¹, while to the objectives set at each stage and to the effort the processes of knowledge, application, understanding, analysis, evaluation and synthesis to become understood we follow the Bloom taxonomy (Anderson, & Krathwohl, 2001)².

Thus, according to the Salmon model (2000), in the first stage each student interacts freely with others, mainly with the aim of familiarizing with the learning environment. In the second stage the number of people with whom each one interacts increases, and also the frequency and quality of the interactions increases as well. The aim here is the socialization of the participants through mutual understanding and this is pursued through special activities of mutual interest. In the third stage, the interaction involves the exchange of information on the content of the program while in the fourth stage the interaction focuses on the cognitive level and the building of knowledge regarding the subject of learning (subject of each lesson). Finally, the fifth stage aims to the development through further application of knowledge and also to the reflection.

Based on the above and in terms of achieving the goals based on the Bloom taxonomy, we can say that in the first four stages of the Salmon model students recall the previous information that they have acquired, understand and apply new knowledge, whereas at the fifth stage they analyze and evaluate new knowledge while composing and proposing new ideas and solutions.

It may be concluded that interaction is approached as a dynamic process, which is not limited to the cognitive level as it evolves in quantitative and mainly qualitative way from stages which start from the process of mutual understanding and are completed with the stage of reflection. The nature of the interactions and the type of information exchanged through the messages are changing from one stage to another, and in this

---

¹ Salmon, G. (2000). *E-moderating: The key to teaching and learning online*. United Kingdom: Kogan Page.

² Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing, Abridged Edition*. Boston, MA: Allyn and Bacon.

context the role of the professor who supports and encourages students to progress at all stages is important, as the time at each stage varies according to students' knowledge and skills.

1. Interaction Techniques for Collaborative Learning

As far as the techniques used to enhance interaction are concerned, we choose collaborative learning, which is implemented through online work groups. Students, divided into working groups, exchange experiences or work out exercises in order to fully process the material. The Jigsaw³ strategy is used to create groups, according to which (Figure 1):

- (a) Participants are divided into groups, each group representing a forum (phase 1).
- (b) Each group is divided into subgroups which undertake to process a sub-topic of the more general subject. To this end, new groups are created in corresponding working fora. The teams collaborate, gather material and try to provide solutions to the issues under investigation (phase 2).
- (c) Members return to their original teams to which they bring the knowledge and experience gained from the negotiation of the topic in the previous phase. In this way interaction between all the participants, that is, between students, as well as between students and tutors is achieved.

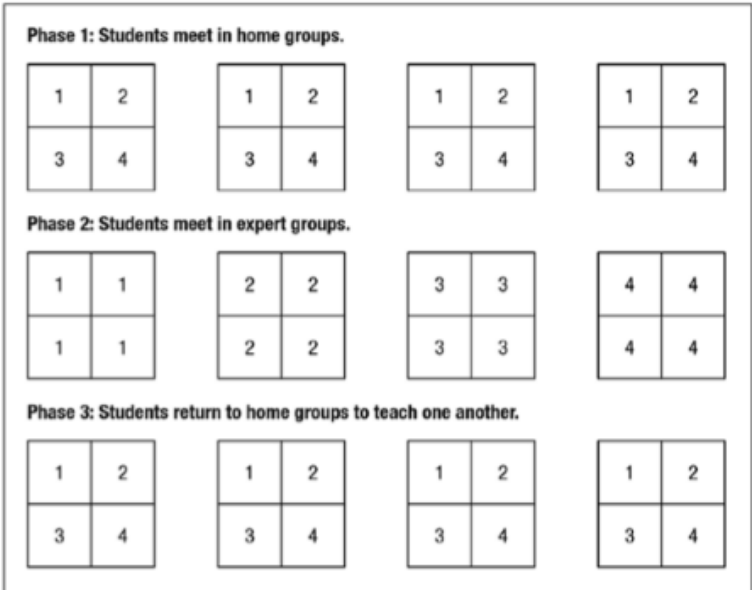

Figure 1. The Jigsaw Strategy

An implementation example (team building with the Jigsaw strategy and the use of the six thinking hats technique by Eduard De Bono) is the following:

There are four main groups (four fora - discussion groups) which may have a name (eg the names of the four seasons of the year: Spring, Summer, Autumn, Winter, or the four points of the horizon: East, West, North, South). Each one of the four discussion groups consists of six (6) groups, each group bearing the name of a

³ Aronson, E., & Patnoe, S. (2011). Cooperation in the Classroom: The Jigsaw Method (3rd ed.). New York: Pinter & Martin Ltd.

hat (white, red, yellow, black, green, and blue). Group meetings are held vertically (co-operation per season or horizon), where all members of the group discuss and horizontally (co-operation per hat color), discussing anything from the perspective of their "hat color". Then they come back and talk to their original teams and this is something which helps them meet and interact with everyone.

2. Teleconferences

Teleconferences are accessed through a specially formulated pedagogical framework that promotes communication and interaction, with the main feature of collaborative building of knowledge from a distance in real time. From a technological point of view, there are the possibilities offered by the latest technology communication tools (Moodle, WizIQ), which allow the transfer of different types of information (image, audio, text) allowing a reliable and bi-directional connection between professors and students but also among students with each other. However, our main goal is to bring teleconferencing into a well-formed pedagogical framework that improves the communication and interaction environment between tutors and learners. Usually, teleconferences are held 6 times throughout the academic semester, every two weeks, starting from week 2 of the semester. Duration is 2-3 hours, reflecting the needs and the specificities of the course.

Because the large number of participants at a teleconferencing can make it difficult to carry out cooperative activities, we consider it necessary to break the trainees into groups with a small number of people in each group. In this cooperative videoconferencing model the tutor can create groups (conference rooms) and distribute the students to them. In this way videoconferencing becomes interactive as it allows participants not only to communicate by exchanging views or sharing data but actively participating in a dynamic interaction environment, the main feature of which is the collaborative building of knowledge from a distance in real time.

The main axes of the pedagogical and methodological approach that we are pursuing are:

- a. combining teleconferencing, learning by doing, learning by reflection, case-based learning, and learning by exploring. It is important that these data, apart from the active participation of students, also contribute to the acquisition of knowledge based on the particular ways that each student learns (learning styles).
- b. empirical learning through linking learning goals with the experiences of students from their real life. In general, teleconferencing learning is not only developed as a cognitive process through the transmission and transfer of knowledge from tutors to students, but in a social context based on the creation of a collaborative climate of social interaction and the association of knowledge with action. This is sought by engaging students in authentic situations that are related to their personal interests. Because the development of social interactions should not be self-evident, we encourage this process

through the design of activities that, alongside cognitive activities, encourage the social form of interactions, as social interactions play a key role in the development of relationships, a climate of trust, a sense of community and ultimately the development of a learning community.

- c. Social Constructivism, Situated Learning and Learning Communities are exploited. In the context of a socially constructive approach we seek to create a collaborative climate of social interaction, linking knowledge to action through the involvement of students in authentic situations. Constructivism serves interdisciplinary approaches to teaching as learning takes place in authentic situations and thus it is linked to the personal interests of students, while knowledge is built on the principle of "Integration", ie the integration of new information and knowledge to the students' pre-existing mentalities.

Situated Learning is enhanced through the equal participation and creative exchange of students' views in "Communities of Practice" which collaboratively try to provide solutions to the issues raised.

- d. Creative learning is exploited. Creative learning is based on lateral thinking which (lateral thinking) is non rational and aims to escape from old ideas and create new ones, with the approach of new knowledge through different perspectives. In this context, numerous techniques are proposed, enhancing lateral thinking, which with an appropriate adaptation are applied to online learning and are used by the tutors on a case-by-case basis in relation to the subject and the target group. For example, the SCAMPER (acronym of Substitute, Combine, Adapt, Modify / Minify, Put to Other uses, Eliminate, Reverse / Rearrange) method helps students think what changes they can make in existing situations, or how they can create new ones. The Six Thinking Hats strategy can also contribute to the same logic, based on which we can determine the implications of a decision, illuminating it from many different points of view.

At the same time, cooperative techniques are used to encourage participants to engage in free and spontaneous expression of ideas, such as brainstorming and reverse brainstorming to produce a bigger number of creative ideas.

3. Assessment criteria

The students' evaluation typically includes exams (70%) and assessment (30%). With respect to assessment, our goal is to implement alternative assessment methods that can provide a greater and more qualitative variety of information about students' knowledge and skills, but also give students the opportunity to become themselves active shareholders of the evaluation process and its criteria.

- a. Peer assessment

In this context, peer assessment is encouraged as the procedure by which students are involved in a process that the traditional evaluation is conducted solely by the tutor. This process is proposed in two

ways. In one of them students are asked to evaluate the work of other students using specific assessment criteria given to them and in the second way they also undertake the design of the evaluation criteria.

By evaluating their fellow students' work students realize mistakes and omissions in their own work and on the one hand they learn on the other they cultivate assessment, justification and self-assessment skills.

b. Alternative techniques

It is important to mention that as regards the assessment (30%) of students, not only traditional works (essays) but also alternative techniques (as Six Thinking Hats, Scamper etc.) are employed as many of them contain elements of critical analysis with connection to modern reality and to students' experiences, while the tasks can also have the character of creating videos, posters, etc.

For example, we can refer to the Frayer Model process, where students are called to write their definition and attributes on a central concept (word) and to record examples and best practices, as well as non-examples from its application (Table 2).

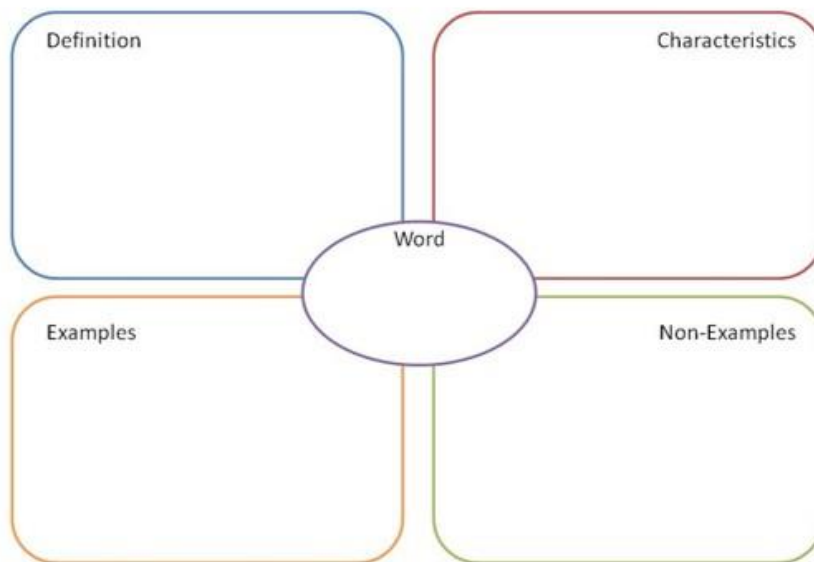

Table 2. (Frayer Model).

Similarly, the SCAMPER technique is used where, on the basis of a subject, students are invited to intervene on the basis of the following guidelines:

- Substitute: replace items
- Combine: combine new or previous materials-elements-properties
- Adapt: customize or change topics and issues

- Modify: modify or maximize or minimize attributes or characteristics
- Put on other uses: Locate innovative or alternative ideas
- Eliminate: Reduce or remove attributes and items
- Reverse: reverse or redefine basic principles

4. Interaction with Educational material and final written work

In distance education students depend on the educational material much more than in conventional education systems thus the educational material we use is comprehensive, with frequent instructions to facilitate students on the course of their studies, clear, explanatory and friendly with many examples or case studies.

The basic component that determines the creation of educational material is the multi-functional educational material criterion, according to the following three sets of action:

- The first set includes elements (texts, summaries, sections, bibliography) that help to bring the student smoothly into new knowledge by incorporating it into his/hers pre-existing knowledge
- The second set incorporates elements (photographs, images, graphs, shapes) that are scattered throughout the material and contribute to the discovery by the student of new knowledge and visualization of abstract concepts.
- The third set includes all those guiding elements that help the student to work by contributing to further development of communication.

By the use of these sets of action each student depending on his / her personal and unique profile, is expected to choose from the plethora of teaching materials of the multi-functional educational material the one that suits him the most. In this case, the role of the Professor is encouraging and guiding by providing detailed comments and clear directions.

In this context, the final written work is also an integral part of the multi-functional educational study material. Students are invited through specially formulated papers to evaluate the material they have studied and to synthesize new ideas and suggestions based on their personal judgment and experience.

An important element in this perspective is the correction of the written work, as our goal as tutors is to turn the evaluation of the written work into a positive experience for the students through qualitative and constructive criticism.